

**HAJDÚ-
BIHARI**

XXXVIII. ÉVFOLYAM
40. SZÁM
ÁRA: 1,40 FORINT
1981. II. 17.
KEDD

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:
TERVEZÉS KOCKAZATVÁLLALÁSSAL
VALAKI MONDJA MEG!
LEFELE HALADÁS?
(3. oldal)
A NAPLÓ POSTÁJA
(4. oldal)
KÖNYVSZEMLE
MIT ÉR A SZÓ?
ZONGORAMŰVÉSEK DEBRECENBEN
(5. oldal)

Március 14-én és 15-én tartják a Hazafias Népfrent VII. kongresszusát SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ AZ ELŐKÉSZÜLETEKRŐL

Március 14-én és 15-én rendezik meg a Hazafias Népfrent VII. kongresszusát. A társadalom széles rétegeit tömörítő mozgalom fejlődésének kiemelkedő jelensége állomása lesz — hangsúlyozta a hétfőn megtartott sajtótájékoztatóján **Sarlós István**, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának főtitkára. A tanácskozás időpontja egybeesik az 1848-as forradalom évfordulójával. Az ez alkalomból rendezendő nagygyűlésen ott lesznek a kongresszus küldöttei is.

Az utóbbi hónapokban, az országos méretű, széles körű előkészítő munka során — a falugyűléseken, a kongresszusi küldötteket megválasztó körzeti összejöveteleken — több tizezren számoltak be építelmünk helyi eredményeiről, az állampolgárok cselekvőkészségéről, foglalkoztak a helyi és az országos gondokkal, tennivalókkal. Egyetlen hasznos javaslat nem mehet veszendőbe: a népfrent valamennyit beiktatja a programjába.

A tanácskozáson szóba kerülő főbb témaköröket érintve a HNF főtitkára a többi között kiemelte: — A nemzeti egység gondolatának — a mindennapi tettekben megnyilvánuló — érvényesítésében igen nagy szerepe van a magyarságtudat erősítésének,

hiszen a történelmi múlt és a jelen megértése a jövőért való közös cselekvést szolgálja. Ennek az egységnek a része a Magyarországon élő nemzetiségiek jó közérzete is, ez a jó közérzet pedig előfeltétele annak, hogy a híd szerepét tölthessék be a magyar nép és a környező nemzetek között az internacionalista kapcsolatok erősítésében. Ezért, és ilyen szempontból kísérjük figyelemmel a háziainkban kívül élő magyarság sorsát is, s tartjuk kultúránk fontos részének alkotásait.

A kongresszus másik lényeges feladata lesz a szocialista demokrácia továbbfejlesztésével kapcsolatos népfrentennivalók megvitatása. Fel kívánunk lépni a demokrácia gyakorlatának formális elemei ellen, úgy véljük, a véleménynyilvánítás lehetőségét nem csupán a munkahelyen, hanem a társadalmi élet minden területén meg kell teremteni.

Nem kételkedünk abban, hogy a kongresszus küldöttei megerősítik majd, s a népfrent ezzel kapcsolatos munkájának fundamentumává teszik ezt az elvet, hogy a család a szocialista társadalom döntő fontosságú, nélkülözhetetlen alappillére. A felnövekvő nemzedékek nevelésében akkor tölti be szerepét, ha érzékeli a társadalom

mozgását, változásait, véleményét alkot azokról, s nem zárja el a gyermekeket a valóság jelenségeitől.

Mélyrehatóan kell vizsgálnunk gazdasági helyzetünkkel, feladatainkkal összefüggően az emberi érdekviszonyok alakulását is. Így például azt várjuk, hogy a népfrentmozgalom állást foglal az egyenlő munkáért egyenlő bért elv következtetés érvényesítése mellett. Szorgalmazzuk, hogy a tehetség mindenfajta megnyilvánulását támogassák, s ne csupán a közvetlenül hasznosítható ötletek, elképzelések, szellemi termékek létrehozói részesüljenek a társadalom megbecsülésében.

A népfrent nemzetközi tevékenységének fő törekvéseiről is szó esik majd a kongresszuson — mondotta **Sarlós István**, majd bejelentette, hogy a Hazafias Népfrent utóbbi öt évben végzett munkájáról, s szerteágazó tevékenységének egyes fontosabb részterületeiről — így a mozgalom gazdaságpolitikai és művelődéspolitikai feladatairól, továbbá a lakóterületi munkáról és az állami, tanácsai, illetve társadalmi szervekkel való együttműködésről — külön írásos jelentéseket kapnak a kongresszus küldöttei.

A HNF főtitkára arról is beszámolt, hogy az előkészí-

tő tanácskozásokon elhangzott észrevételek, javaslatok mindegyike nem kerülhet napirendre a kongresszuson. Megoldásuk azonban az országos szervek támogatását is igényli. Így például sokan fölvetették a lakásépítéssel és -elosztással kapcsolatos gondokat, kérték a magánérdekből építkezők nagyobb támogatását, kedvezőbb feltételek megteremtését. Sok község mindennapos problémája a vízellátás; a kutak nagy része ugyanis nem felel meg a céloknak. Az anyagi források szűkössége miatt ebben az ötéves tervben még nem lehet mindenütt megteremteni a vezetékes vízellátást. Átmeneti megoldásokra azonban van lehetőség, a népfrent egyik feladata lehet az ezzel kapcsolatos elképzelések megvalósításának elősegítése. A kis községek jövője sem teljesen megnyugtató, az áruellátás, a tanácsai irányítás, az iskolai oktatás egyenlenségeinek felszámolása az ott élők jogos követelménye. Ugyanígy hasznosítani kívánják a településfejlesztés jelenlegi elmentmondásaival kapcsolatos észrevételeket is: e javaslatok remélhetően hozzájárulnak ahhoz, hogy az 1983-ra elkészülő, átfogó településfejlesztési koncepció a jelenleginél kedvezőbb elosztási arányokat tükröz majd.

FEBRUÁR 18—23.

Magyar-szovjet barátsági napok Debrecenben

A Hazafias Népfrent városi elnöksége február 18. és 23. között rendezti meg a VI. magyar-szovjet barátsági napok rendezvénysorozatát Debrecenben. A rendezvénysorozat szerdán 14.30 órakor a Szék- és Kárpitosipari Vállalat debreceni gyárának kultúrtermében kezdődik a magyar-szovjet barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötésének évfordulójára emlékező barátsági gyűléssel.

A rendezvény sorozat záróeseménye február 23-án a Vörös Hadsereg és a haditengerészet flotta napján tartandó ünnepi megemlékezés lesz.

Pénteken rendhagyó irodalomórát tartanak a KLTE Gyakorló Gimnáziuma és a Csokonai Gimnázium IV. osztályosainak, melyeknek előadója a Puskin Intézet igazgatója lesz. Délután a Művész moziban Búcsú az olimpiától címmel tartanak filmvetítést a Művész moziban 15 órakor, majd 16 órakor a városi népfrentklubban tartanak előadást Eredményeink az SZKP XXVI. kongresszusa előtt címmel.

A rendezvénysorozat záróeseménye február 23-án a Vörös Hadsereg és a haditengerészet flotta napján tartandó ünnepi megemlékezés lesz.

Primőr Bősözörményből Szedik a salátát a Bocskai Tsz kertészetében

A hajdúböszörményi Bocskai Tsz kertészetében most már folyamatosan szedik az első primőr zöltséget, a vitamindús, zsenge salátát. Mintegy 150 ezer fejet nevelnek folyamatosan júniusig. A frissen szedett zöld fejek 1—2 órán belül a vevők elé kerülnek. A ZOLDERT-tel kialakított jó kapcsolat eredményeként jelenleg a helyi és a debreceni vásárlók a szedés napján hazavihetik a salátát az ebédhez, a vacsorához.

MEDICOR- napok Debrecenben

Február 19-től 23-ig tartják meg a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központban a MEDICOR-napok rendezvénysorozatát, melynek megnyitóját csütörtökön 15 órakor a főtársintézet előcsarnokában lesz.

A megnyitás napján 16 órától a népművelő szocialista brigádok találkozója, ezzel egy időben a gyár politikai és társadalmi aktíváinak városi politikai vitafórumát tartják meg, melynek vendége dr. Poslás Sándor, a városi pártbizottság első titkára. Másnap, pénteken 10 órától fórumot tartanak a MEDICOR Műveknek a magyar népgazdaságban elfoglalt helyéről, amely a tanulók délutáni követ. A részt vevő általános iskolásoknak és szülőknek a gyár bemutatását követően pályaválasztási tanácsadást is tartanak.

Szombaton változatos gyermek- és ifjúsági program várja az érdeklődőket, akik vasárnap délután főbbek között az országos vers- és prózamondó verseny megyei döntőjét láthatják.

A záró napon a MEDICOR fejlesztési tervét „Értéktár” fórumot 10 órától rendezik meg.

Délután a város KISZ-főtitkárjai találkoznak, majd ünnepélyes záró műsor következik.

Növénytermesztés KITE-technológiával

Hétfőn ülést tartott Nádudvaron a KITE igazgatósága **Szabó István** elnökletével.

Dr. **Magyar Gábor** igazgató adott számot az 1980-ban végzett munkáról és eredményekről. Ismertette az ideiglenes célkitűzéseket és feladatokat. Elmondotta többek között, hogy az idén már 370 üzemből több mint 670 ezer hektáron termelnek különböző növényeket KITE-technológiával. A búza és a kukorica csaknem félmillió hektárt foglal el ez évben, 73 ezer hektárt meghaladja a napraforgó vetésterülete, a cukorrépa pedig eléri a 40 ezer hektárt. A rendszerközpont a szaktanácsadás mellett technológiával, gépszereléssel, javítással, különböző szolgáltatásokkal is se-

gíti az üzemeket. Az elmúlt esztendőben és az idén összesen mintegy 1,3 milliárd forint értékű különböző betakarító, erő- és munkagép érkezett, illetve érkezik a taggazdaságokba. Célkitűzések között szerepel, hogy amit lehet, azt szocialista piacról, importból szerezzék be.

A javítóműhelyben a komplett javításokkal szemben a részegységek felújítása került előtérbe, eredményesen dolgozik a 4 diagnosztikai kocsi. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően ezen a télen is 1100 agronómiai és 800 műszaki szakembert képeztek, illetve képeznek ki az előkészítésre, a gépek folyamatos üzemelésére.

Az energia- és költségtagos, nedvességmegőrző ta-

lajművelési rendszerre alapozott intenzív gabonatermesztési program 1981-ben indul 34 gazdaságban 35 ezer hektár kukorica és 28 ezer hektár búzavetéssel. A programban a magas szinten termelő gazdaságok vesznek részt azzal a céllal, hogy a búza- és kukorica-terméseredményeiket a KITE átlagához képest bűzából hektáronként egy tonnával, kukoricából 1,7 tonnával megemeljék.

A beszámoló követő vitában az igazgatóság tagjai egyetértettek a fejlesztési célkitűzésekkel, programokkal, a kitűzött feladatok következetes megvalósítására, ellenőrzésére kérték a szakembereket, a rendszerközpont vezetőit.

Ismét lesz „Bunda” étterem Debrecenben

Még ebben az esztendőben új, reprezentatív kávéházat és sörözőt nyit Debrecenben az Alföldi Vendéglátó Vállalat. A Kossuth utca 21. szám alatti házban a jelenleg is folyó munkálatok arra utalnak, hogy rövidesen várható az egykori „Angol Királynő” szálloda épületének felújítása.

Az 1880-as években egy kisebb vendéglátó átépítésével nyerte el jelenlegi, klasszicista formáját az étterem és szálló, amely már a század végén a debreceni művészek, írók, újságírók kedvelt találkozóhelye lett. Ady Endre debreceni tartózkodása idején különösen 1898—99-ben sokat tartózkodott a szállóban és éttermekben. Ady Endre nevezte el az akkori söröző helyiséget „Bundának”, mondván: olyan az a hely, mint egy jó bunda, télen meleg, nyáron meg hűvös.

1920 májusában újjáalakította megnyitotta a magyaros Bunda étterem, melynek üvegablakain a debreceni konyhaművészet különleges alakjait, így a fonatos kalácsot sütő asz-

szonyt, bográcsban főző gulyást lehetett látni. Az országos hírű étterem mellett kávéház, mögötte még két terem volt található. A fehér terem fehér falakkal, fehér színű falambériával, üveg csillárokkal, és az arany terem arany színű tapétával és modern berendezéssel. Az udvart nyitható ponyva fedte, s egyike volt a debreceniek kedvenc sörözőkertjének.

Az épületet — kb. 8 millió forintos ráfordítással — felújította az Alföldi Vendéglátó Vállalat. A romos részeket lebontották, és a Kereskedelmi Munka- és Üzemszervezési Intézet tanulmányterve alapján újjáépítették.

A jelenlegi elképzelések szerint idén, május 1-én megnyílik a kávéház és a pincében egy söröző. A kávéházat egyedi bútorokkal rendezik be, a sörözőt faragott asztalokkal és székekkel látják el. A jövő év elején megnyílik az újjáalakított Bunda étterem és mögötte a fehér szalon.

Iparfejlesztés a Szovjetunióban

A FEJLESZTÉS TERVEZETE AZ SZKP XXVI. KONGRESSZUSA ELŐTT

A Szovjetunió Kommunista Pártjának egy hét múlva összeülő XXVI. kongresszusán az egyik legfontosabb feladat a népgazdaság új öt éves fejlesztési programja tervezetének megvitatása lesz. Ezen belül különös hangsúlyt kap az ipar fejlesztése, mivel ezen a téren számos új tényezőt kell figyelembe venni.

Az iparfejlesztés feladatai meghatározásánál figyelembe vették, hogy az extenzív fejlesztés lehetőségei kimerültek. A munkakerő létszámának jelentős növelésére nem lehet számítani, a nyersanyagellátás egy része, amelyeknek korábban kulcszerepük volt az ipar nyersanyagellátásában, kimerültek, az új lelőhelyek távoli, nehezen hozzáférhető helyen vannak, kiaknázásuk igen költséges. Ennek megfelelően számos, most megvalósításra kerülő és nagy beruházást igénylő tervfeladat gyakorlati hasznára csak a későbbi időszakban lehet számítani. Ugyanakkor az SZKP gazdasági stratégiájának megfelelően olyan átalakítást kell végrehajtani a szovjet ipar szerkezetében, amelynek során jelentősen emelkedik a közszükségleti, a fogyasztási cikkek előállítását szolgáló ágazatok teljesítménye.

Ennek megfelelően a terv az ipari fejlesztés számára két feladatcsoportot szab meg: egyrészt a népjólét emelését közvetlenül szolgáló feladatok megoldását, másrészt az ország ipari kapacitásának fejlesztését. Ezen belül az alapvető feladat az,

hogy a gazdaságot az intenzív fejlesztés útjára állítsák, meghatározzák a termelés növelésének optimális útját, a fejlesztés arányait. Gyorsan fejlesztik az alapanyag-termelést, de ezzel együtt nagy gondot fordítanak a készletek ésszerű kihasználására, a takarékoságra, az erőket és eszközöket a legfontosabb feladatok megoldására, ezen belül a komplex célprogramok végrehajtására összpontosítják — így például a fűtőanyag- és energetikai, a fémfelhasználási célprogram, a Bajkál—Amur vasútvonal menti iparvidék kialakítására irányuló célprogram megvalósítására. Az ország termelőerőiben még inkább előtérbe kerül Szibéria és a szovjet Távol-Kelet fejlesztése, ugyanakkor viszont a munkaerő-igényes ágazatokat elsősorban a közép-ázsiai köztársaságokban kívánják fejleszteni.

A terv az ipari termelés növekedését az öt évre 26—28 százalékkal irányozza elő, ezen belül a termelőszekciók termelése 26—28, a közgazdasági cikkek termelése viszont 27—29 százalékkal emelkedik.

A pártkongresszust megelőző vitákban igen jelentős helyet kaptak azok a javaslatok, amelyek a Központi Bizottság elgondolásainak szellemében a termelés hatékonyságának növelését célozták. Az új öt éves tervben már általánosan bevezetik a szovjet iparban a gazdasági irányítás és az ösztönzés új rendszerét is. (MTI)

Irak nem törekszik gyors fegyvernyugvásra

Szaddam Huszein iraki elnök vasárnap — az INA iraki hírgyűlésén tájékoztatása szerint — bejelentette, hogy Irak — Iránnal támadt konfliktusa óta — több milliárd dollár értékben kötött fegyvervásárlási szerződéseket, és ennek folytán bármennyire is képes a háborút folytatására. Részleteket az alkuról nem közölt, de beszédében láthatóan érzékeltetni kívánta, hogy Irak nem törekszik gyors fegyvernyugvásra. Az elnök Irán továbbra is „megleckéztetését”, újabb iráni városok elfoglalását helyezte kilátásba, ha „Irán nem hajlandó a békes rendezésről tárgyalni”.

Bagdadi és teheráni hadijelentések változatlanul csak az ellenség veszteségeiről számolnak be. A hadijelentésekből továbbra sem alkotható világos kép a tényleges hadihelyzetről. A frontvonalon lényeges változás továbbra sem történt. A PARS iráni hírgyűlése szombaton első ízben adott hírt arról, hogy iráni csapatok iraki területen támadtak meg két kisebb iraki helyőrséget.

Az AFP francia hírgyűlése vasárnap az iráni kurdok és a kormánycsapatok élesedő összecsapásairól adott hírt. Mahabad, az iráni Kurdistan központja körül folytatódna a harcok.

Husák és Kania találkozója

Gustáv Husáknak, Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottsága főtárgyalójának, köztársasági elnöknek a meghívására vasárnap rövid baráti látogatásra Prágába érkezett Stanislaw Kania, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára.

A prágai városban megtartott baráti tárgyalásokon a két testvérpárt vezetői tájékoztatták egymást országuk helyzetéről és pártjaik tevékenységéről, valamint a CSKP és a LEMP előtt a jelen időszakban álló legfontosabb feladatokról. (MTI)

LENGYELORSZÁG:

Támogatják a kormányprogramot

Számos lengyel vállalati kollektíva és szakszervezet támogatásáról biztosította az új kormány programját.

A hét végén a többi között táviratban üdvözölték a miniszterelnököt a gdanski határjáró párt- és állami, valamint szakszervezeti vezetők. Mint a varsói rádió hétfőn jelentette, üzenetet intézett Wojciech Jaruzelski miniszterelnök a csecho-szlovák „Szolidaritás” regionális alapított bizottsága. A levélben a helyi „Szolidaritás” vezetői a többi között ezt írják: Mindent megtesznek azért, hogy a kormányfő felhívásának megfelelően a körzetben megvalósuljon a 90 napos sztrájkmentes időszak. A csecho-szlovák „Szolidaritás” egyben felhívta a szakszervezetet más körzeti szerveit, hogy hasonló értelemben foglaljanak állást. Lengyelország számos körzetében egyébként az elmúlt szomba-

ton, amely hivatalosan pihenőnap volt, sok üzemben normális hétköznapi munka folyt, és dolgozott a sztrájkmentes időszakban is.

Tovább tart azonban a lodzi diáksztrájk. A főiskolai hallgatók képviselőivel kormánybizottság tárgyal, élén Janusz Gorski felsőoktatási, tudományos és műszaki miniszterrel. Az ország tíz felsőoktatási intézményében sztrájk-készséget, a poznańi egyetem és a varsói orvosi egyetem „szolidaritási sztrájkot” hirdettek meg. A Lengyel Diákok Szocialista Szövetségének a varsói orvosi egyetem működő szervezete időközben határozatot hozott arról, hogy a maga részéről nem csatlakozik a sztrájkhoz. Egyidejűleg felhívással fordult az egyetem és főiskolai hallgatókhoz, hogy hagyjanak abba mindenféle sztrájkakciót és lánssanak hozzá a tanuláshoz.

Rakétamerénylet Párizsban

Rakétamerénylet követtek el hétfőn hajnalban a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság párizsi nagykövetsége ellen. A szomszédos épület udvaráról időzítéssel indított két rakéta jelentős anyagi kárt okozott, de — a kora hajnali időpont miatt — szerencsére senki sem sérült meg.

A francia rendőrség eddig csak annyit közölt, hogy a támadás nyilvánvalóan „gyakorított szaktörtek” műve és nem bocsátkozott találgatásokba a merénylet célját és elkövetőit illetően. A körülmények azonban arra utalnak, hogy gondosan eltervezett arabellenes provokációról van szó.

A merénylet a rakéták indítóállványai mellett — angolul — a falra festették, hogy „Emlékezzetek a Copernicre”. Egy ismeretlen telefonáló pedig röviddel a robbanás után azt mondta a francia hírgyűlésnek, hogy a Copernic utcai merénylet áldozatainak nevében, bosszúból támadtak a nagykövetségre. A Copernic utcai zsinagóga ellen el-

követett merénylet volt — mint emlékeztet — a második világháború óta a leg súlyosabb és legvéresebb antiszemita merénylet Franciaországban. A merénylet elkövetését akkor egy újfasiszta szervezet vállalta magára, de egyes francia újságok — minden bizonnyal nélkül — az arabokra próbálták hárítani a felelősséget. Igaz, a hecckampány akkor egy másik arab ország, Líbia ellen irányult. A tényekhez tartozik, hogy röviddel a Copernic utcai merénylet és a Copernic utcai merénylet után külföldi zavaros cionista csoportok több bosszumerényletet is elkövettek, de kizárólag francia újságírók ellen.

Az Arab Liga párizsi irodája hangsúlyozta, hogy a terroristák hivatkozása a Copernic utcai merénylet „koholmány”. A Palesztinai Felszabadítási Szervezet párizsi képviselője pedig kijelentette, hogy az akció „beleillik a jelenlegi arabellenes gyűlölet-hullámba” és „egybeesik a PFSZ tagjai ellen Párizsban elkövetett provokációk elhárításával az utóbbi napokban”. (MTI)

Hereg az idő sodrában

Norodom Szihanuk herceg neve ismét feltűnt a világpolitikai porondon — és a világsajtó hasábjain —, meglehetősen alighanem az eddigi legveszélyesebb összefüggésben.

A kövérkés, franciás eleganciával öltözött férfiúról már eddig is sokat és sokfelé hallottunk. Volt — királyi család sarjaként, örökösjei jogon — Kambodzsa uralkodója, aztán, afféle felvilágosult gesztusként lemondott erről a címről és „egyszerű” államfőként vezette Kambodzsa, egy ideig valóban a pozitív semlegesség ösvényén.

Csak hogy az indokínai háború idején az amerikaiaknak stratégiai okokból egész Kambodzsa kellett, területét, kormányostul, mindenféle el nem kötelezettség nélkül. A „nagykönyvben” megírt, klasszikus CIA-puccs nyomán hatalomra jutott Phnom Penhben, a fővárosban egy amerikai barát generalis, bizonyos Lon Nol — és az addig ázsiai viszonylatban kifejezetten jómódú, kellemes kis ország számára megkezdődött a pokolba torkolló hanyatlás szomorú szakasza. A puccsal Kambodzsa az apokalipszis valamennyi lovagjának kíséretében rázúdult a háború. Az Amerika-barát rezsim ellen a Vörös Khmer mozgalom vette fel a harcot. A kambodzsai nép legnagyobb tragédiáját elsősorban az okozta, hogy e mozgalom vezetését Peking-barát, primitíven fanatikus tömeggyilkosok kaparintották kézbe.

Ami ezután következett — Pol Poték rémuralma és a vietnami segítséggel harcoló népi mozgalom győzelme, majd az azt követő nehéz, de eredményes talpraállítás —, az közismert. Kambodzsa népének hosszú idő után most ismét reménye van arra, hogy újra teljes értékű, emberhez méltó életet éljen.

És egy ilyen pillanatban, nem akármilyen vonatkozásban került szóba Szihanuk neve. Úgy, hogy álljon egy olyan „szövetség” élére, amely Pol Pot banditát egyesítené mindazokkal, akik nem hajlandók „térni” az annyira szükséges konszolidációt. „Nemzeti” érzelmekre hivatkozva harsogják ezt olyan levitelt vezetőket, akiknek a kínai vagy amerikai gyámkodással kapcsolatban sosem voltak — és ma sincsenek — „nemzeti” fenntartásai.

Nem kevesebbről van szó, mint egy olyan politikai és katonai kambodzsai front megteremtéséről, amely a herceg formális, de Peking, Washington és az ASEAN-fővárosok igazi vezetésével az eddiginél is veszélyesebb tüzfészket kíván állandóítani egy nagyon neurálgikus térségben, egy nagyon sokat szenvedett nép földjén.

Harmat Endre

Genscher Palesztinában

Hétfőn háromnapos hivatalos látogatásra Pakisztánba érkezett Hans-Dietrich Genscher nyugat-német külügyminiszter. A nap folyamán két és fél óra eszmecsere történt a pakisztáni kollégájával, Agha Sahival. Áttekinthették a közép-keleti fejleményeket, az iraki—iráni konfliktus áthidalásának esélyeit, a közel-keleti válság kihatásait, az iszlám országok Taifban és az el nem kötelezett országok Új-Delhiben tartott legutóbbi konferenciájának eredményeit.

Agha Sahi a tárgyalás után azt mondta, hogy a két tárgyaló fél „lényegében egyetértett” a térség helyzetének megítélésében. Genscher a pakisztáni külügyminiszterrel tartott első megbeszélése előtt megnyitotta a Kairó és Új-Delhi közötti térségben akkreditált nyugatnémet nagykövetség káptornak, amelyen — az AP szerint — megvizsgálják: hogyan lehetne növelni az NSZK szerepét és közreműködését a térség stabilizálására célzó nyugati koncepció megvalósításában.

A pápa távol-keleti körútra indult

II. János Pál pápa hétfőn Karachiba érkezett. A római katolikus egyházfő Ziaul Hak tábornok, pakisztáni elnök fogadta a repülőtéren. II. János Pál mindössze három órát töltött Karachiban, ahol repülőgépe üzemanyagot vett fel. Látogatását nem hivatalosnak minősítették. Rendkívüli biztonsági intézkedéseket léptettek életbe a pakisztáni nagyvárosban, ahol a pápa mintegy százezer ember — az ország katolikus lakosságának egyharmada — előtt misét pontifikált. A pápa Karachiból a Fülöp-szigetekre utazott tovább.

vüli biztonsági intézkedéseket léptettek életbe a pakisztáni nagyvárosban, ahol a pápa mintegy százezer ember — az ország katolikus lakosságának egyharmada — előtt misét pontifikált. A pápa Karachiból a Fülöp-szigetekre utazott tovább.

Röviden a nagyvilágból

SAN SEBASTIAN. Kovekkel dobálózó, a kormányépületekre, rendőrautókra benzi-nes üvegeket hajgáló több ezres tömeg tüntetett szombaton baszkföld városában. A tiltakozó hullámot az a hír váltotta ki, hogy minden valószínűség szerint kivallatták okozta egy bebörtönözött baszk terrorista halálát.

Mint már jelentettük, a le- tartóztatott terroristaát kín- zásra utaló, súlyos külsérel- mi jegyekkel szállították egy börtönkórházba, ahol bele- halt sérüléseibe.

DUBLIN. Vasárnap délutá- nig mindössze hat 17—20 év- köri fiatal — négy lány és két fiú — holttestét sikerült azonosítani a dublini Star- dust mulatóban kitört tűz- vész 48 tizen- és huszoneves áldozata közül. A rendőrség szerint nem kizárt, hogy szá- zékes gyűjtőgyűlés történt. A kormány keddel hivatalos gyásznapra nyilvánította.

Charles Haughey ir minisz- terelnök ígéretet tett a tragé- dia körülményeinek gondos kivizsgálására. A tragédia országos megdöbbenést vál- tott ki, az ir rádió gyászzenét sugároz és az ország lobogói félárbaocn lengenek.

PEKING. Francois Mitter- rand, a Francia Szocialista Párt főtárgyalója vasárnap Phnjanban háromórás tárg- yalást folytatott Kim Ir Szennel, a Koreai Munka- párt KB főtárgyalójával, a KNDK elnökevel és találko- zott Norodom Szihanuk her- ceggel, volt kambodzsai ál- lamfővel is.

ÚJ-DELHI. Indiában szá- z bányász rekedt a föld alatt egy engedély nélkül működő bányában bekövetkezett om- lás után. Újdelhi lapjele- nések szerint a szerencsétlen- ség Bihar állam egyik távoli helyén pénteken történt és még 24 órával később sem si- került senkit sem fellelni a feltehetőleg még élő bányá- szok közül.

NÁPOLY. A nápoly kör- nyéki újabb földrengés adott alkalmat a bűnözők között a leszámolásra: miközben szombaton rengett a föld és a város börtönének 1500 fog- lyát a börtönudvarra vitték, három köztörvényes bűnözőt a foglyok kanalakból és vil- lákból készült késekkel lemé- szárolták. Az eset csak ak- kor derült ki, amikor a rabo- kat visszatartették a celláikba és a három holttest a földön maradt.

Hangot váltott a tábornokelnök

A Közép-Kelet sok feszültséggel terhelt körzetében Pakisztán kulcsfontosságú állam. Az 1979 áprilisa óta Afganisztánban zajló forradalmi folyamat szemben ez az ország a fegyveres intervenció kísérletek kiindulópontja. A Pakisztánnak nyújtott amerikai katonai segély bővítésekor, 1980 januárjában a kínai külügyminiszter meg-

jelent Pakisztánban, s a Pakisztán területén táborozó afgán törzsi lázadóknak szánt kínai fegyverszállítás növeléséről tanácskozott.

került hatalomra, ezt is megszüntették. Az időről időre fellángoló törzsi lázadásokat büntető expedíciókkal fojtották el. A beludzsi probléma elsősorban az Irán és Pakisztán közötti viszonyt érinti: amikor ez kiéleződik, felizzik a beludzsi törzsi harca. Amikor viszonylag jók a két ország kapcsolata, a Beludzsisztán-probléma „álmoma merül”. Jelenleg éppen ilyen csendes szakasz van.

A nemzetközi helyzetben élesebben vetődik fel a Pakisztán területén élő pathan törzsi problémája. Az angol

gyarmatosítás fénykorában önkényesen vonták meg Afganisztán és Brit-India határát. Ezzel a határt — az úgynevezett Durand-vonalat — örökölte Afganisztán és Pakisztán, így került az afgánokkal rokon törzs Pakisztánhoz. Afganisztán és Pakisztán között ezért is volt évtizedekig rendkívül kiélezett a viszony. Időről időre újra felmerült a régebbi afgán rezsim részéről az a követelés, hogy a pathan törzsi területe, amely a törzsbeli Pastunisztánnak neveznek, kapjon önrendelkezési jogot. Később ezt úgy módosították, hogy megelégedtek a pakisztáni állam határain belüli önkormányzati joggal. A pakisztáni katonai rezsim azonban ezt sem biztosította.

TAKTIKUS ÓVATOSSÁG

Pakisztán nyugati részén, az afgán határ mentén tehát olyan kiterjedt törzsi terület húzódik, ahol az afgánokkal rokon és hozzájuk hasonló nyelvet beszélő lakosság él. Hatása kettős lehet: megkönnyítheti annak a washingtoni stratégiának a végrehajtását, hogy Pakisztánt, és ezen belül Pakisztánt felhasználják az afgán kormány elleni aknamunka szervezésére. E taktika azonban Pakisztánra

nézve sem veszélytelen. A kabuli rendszer megszűlésével párhuzamosan Pakisztán nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy az ország nyugati részén harcos törzsi él, amely egy korábbi történelmi szakaszban Afganisztánra támaszkodva igyekezett kivívni önrendelkezési jogát. Pakisztán katonai rendszerét ez óvatosságra intheti, s ez egyik magyarázata Ziaul Hak tábornok hangváltásának.

eredetileg független állam megalakítását tervezték. Ehelyett a tartomány korlátozott autonómiát kapott. Később, amikor a hadsereg

BELUDZSOK ÉS PATHANOK

Ami a beludzsokat illeti, a törzs másik része a szomszédos Irán lakója. Amikor Pakisztán megalakult, Beludzsisztán törzsi vezetői

Terv

ÚJ SZELLŐ FÚJNAK A SZELLŐ

Amikor jó a Szellőző Műve si gyáregységéről kérdést felvetett között a gyáregy pont kapcsolata sítésének lehető exportra való címás kitöltését. sunk célja nem ban jelzett neh oldási menetés se, az elmúlt e az idei tervekre ra is kíváncsiak

— Ami a ter- tókati illi — röviden 1980 er Pappné Bernáddal egységvezető — sikeresnek érté- múlt esztendő- termelési terve lékra, 195 milli- jesítették. Enne ka került belfő- lőkhöz, a több- rainkon túlra.

Jó min- rövid ha

A Szellőző Mű- nánási gyáregys- nek köszönhető helyzetben van. dűvárosban ké- nikai berendezé- nyáktól az használnák, így igények kielégé- is tisztességes gyárnak. Abból megrendelésre is következik, ha mékek raktárhoz vid, lényegében A több területé- gépeket pedig az Agrotroszt k

A tavalyi, 30- tos tőkés expos- hatvan százalé- érne. Ehhez tud- a csővezetékke- zeti elemek elk- tartozik a s- gyártási profil- elszámolású kiv- azonban oly so- és ösztönzött te- vállalatainknál. szetes, ha a Sz- is a tőkés expo- törekszik. Ehhe- ségű munkán k- hetetlen a rövid- tartidő. Ez visz- vállalással jár- nem fogadják- hazai megrend- módon fennm- kapacitást fe- esetleges hatá- érkezé megrend

Ha a dolog k- kockázatot vál- volt, ilyenkor é- zetek is rugalm- követelményeik

Az istálló, a- hosszú paraszti- sa szerint, nem- Jánosné falujáb- len ház, amely- követi. Elő az- egy kisebb, ma- külső kamra ut- a pajta. Amelle- Takarosan vág- hány. Olyan ér- kaszálásból val-

— Nem sajna- mányért a pénz- pehelyként a cs- R. Jánosné Erő- szálból asszony- sog, de ha font- kítja a szót. Mő- nyitnak. Kefeze- csap a levegőbe- rejti véka alá a- kilométert lebi- donak beillő ed- szonótliteressel

Kifújja maga- — Ma jó vo- „négyhatos”. Ránéz az öt t- — Megvagy- Azok biz meg- — Ismeri a s- az anyja, jászol- az én teheneim- ni.

— Magyar ta- Kevélyen mo- meggyőződéssel

Tervezés kockázatvállalással

ÚJ SZELLŐK FÚJNAK A SZELLŐZŐBEN

Amikor jó fél esztendeje a Szellőző Művek hajdúnánási gyáregységéről írtunk, több kérdést felvetettünk. Többek között a gyáregység és a központ kapcsolatát, a terv teljesítésének lehetőségét, a tőkés exportra váró szabad kapacitás kitöltését. Mostani írásunk célja nemcsak a júliusban jelzett nehézségek megoldási menetének ismertetése, az elmúlt év értékelése; az ideai tervek, tennivalókra is kíváncsiak voltunk.

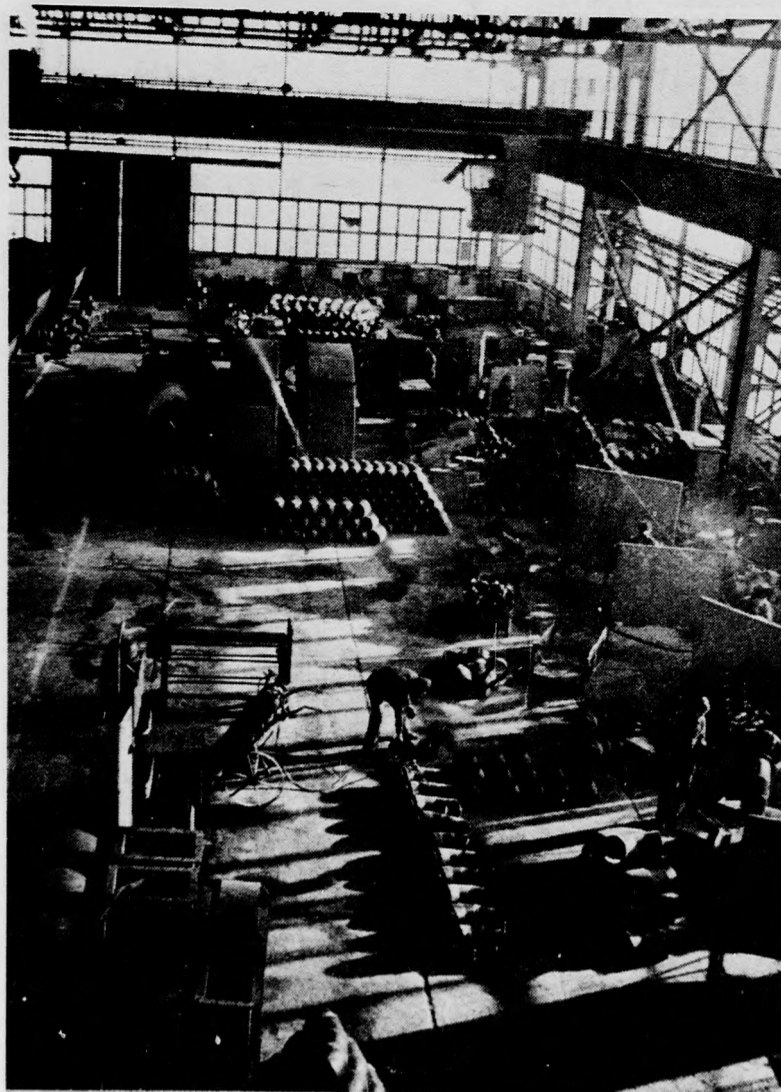
— Ami a termelési mutatókat illeti — foglalja össze röviden 1980 eredményeit dr. Pappné Bernád Judit gyáregységvezető —, egyértelműen sikeresnek értékelhető az elmúlt esztendő. Az eredeti termelési tervet 102,6 százalékra, 195 millió forintra teljesítették. Ennek 74 százaléka került belföldi megrendelőkhez, a többi pedig határainkon túlra.

Jó minőség, rövid határidő

A Szellőző Művek hajdúnánási gyáregysége, termékeinek köszönhetően, speciális helyzetben van. Hiszen a hajdúnánási készülő légtechnikai berendezéseket a bányáktól az atomerőműig használják, így a speciális igények kielégítése továbbra is tisztas nyereséget hoz a gyárnak. Abban adódóan, hogy megrendelésekre dolgoznak, az is következik, hogy a késztermékek raktározási ideje rövid, lényegében néhány nap. A több területen használható gépeket pedig a MAGÉV és az Agrotroszt kapja.

A tavalyi, 30 millió forintost tőkés export terv közel hatvan százalékát sikerült elérni. Ehhez tudni kell, hogy a csővezetékek és vasszerkezeti elemek elkészítése nem tartozik a szorosan vett gyártási profilba. A dollár elszámolású kivitel növelése azonban oly sokat emlegetett és ösztönzött tevékenység ma vállalatunknál, hogy természetesen, ha a Szellőző Művek is a tőkés export növelésére törekszik. Ehhez a jó minőségű munkán kívül elengedhetetlen a rövid szállítási határidő. Ez viszont kockázatvállalással jár. Gyakorlatilag nem fogadják el az összes hazai megrendelést, s az ily módon fennmaradó szabad kapacitást fenntartják az esetleges határainkon túlról érkező megrendeléseknek.

Ha a dolog sikerül, ha a kockázatot vállalni érdemes volt, ilyenkor általában a vezetők is rugalmasnak, a kor követelményeizhez igazodóan

Munkacsarnok-részlet a Szellőző Művekben

minősülnek. Ha a dolog nem sikerül, akkor csak egy picit kell következetesnek lenni, hiszen aki dícséretet érdemel a kapacitás fenntartásért, majd sikeres dollár elszámolású exporttal való kitöltésért; nem érdemel elmarasztalást, ha az üzlet — rajta kívülálló okokból — nem jön létre. A Szellőző Művek központja és a hajdúnánási gyáregység vezetői tavaly is vállalták, idén is vállalták ezt a kockázatot. Jelenleg az NSZK-beli Neureo cégnek gyártanak egy takarmánybetakarító gépegyeséget. Az esztendő első felében 102 darab ilyen, szénafelszedő berendezés elkészítését írja elő a terv, az azt követő szabad kapacitás kitöltéséről jelenleg is tárgyalnak.

Különleges berendezések Nánásról

Az ismét harmincmillió forintra tervezett tőkés export mellett a hazai vállalatoknak szállított különleges berendezések gyártása is megnövekedett. A Jászberényi Hűtőgépgyár rendelése alapján 180 készlet zsalu-rendszerű hűtő gyártanak Hajdúnánáson. A komplett berendezést a kőolajkitermelésben használják, így a közvetlenül is, exportra kerül a termék. Harminchárom millió forintot a jászberényiek megrendelése, s így — figyelembe véve a légtechni-

kai készülékek gyártási tervét — a hazai kapacitás nagy részét lekötötték.

Az ideai, 195—200 millió forintos terv véglegesítése, a Szellőző Művek brigádvezető tanácskozásának jóváhagyása még hátravan. Am a terv így is bizonyos rugalmasságot kölcsönöz, ugyanakkor a korábbihoz hasonló tervszerűségű, fegyelmezett munkát követel. A szabadon hagyott kapacitás miatt ugyanis állandóan kettős feladattervet kell készíteni. Ha bejön a tőkés megrendelés, azt csinálják, egyébként mást. Ez az alternatív gyártáselőkészítés nem kis terheket ró a gyáregységre, s lényegében már a tavalyi siker is részben annak köszönhető, hogy ezt a kettős munkát — az átlagosnál lényegesen nagyobb vezetői erőfeszítéssel — meg tudják valósítani.

A Szellőző Művek hajdúnánási gyáregysége sokáig küszködött a kezdő ipari üzemek tipikus nehézségeivel. Az ipartelepítés összes akadálya mellett a gyártmány-szerkezet változásai, a központ és a gyáregység nem mindig kölcsönösen korrekt kapcsolata hátráltatta az előbbre lépést. Mostanra sok minden rendeződött. Szakmai berkekben is egyöntetű a vélemény: a megyeszékhelyen kívüli ipari üzemek rangsorában előkelő helyre lépett a Szellőző Művek hajdúnánási gyáregysége.

Hajdu István

Fegyvet

VALAKI MONDJA MEG!

Már megint a nők egyenjogúsága! — méltatlankodik talán az olvasó. Unjuk! Egy kicsit én is unom a témát, s biz' isten, nem fogok a kezembe nagytót, hogy azzal keresgéljem, mibe lehetne még belekötni, kiktől lehetne még számon kérni, hogy a gyakorlatban nem érvényesítik a szavakban legtöbbször által elismert elveket. De néha nem lehet megállni, vannak dolgok, amiket tizedszer is kénytelen vagyok szóvá tenni, s azt sem tekintem megbocsáthatatlan bűnnek, ha tizedjére már egy kicsit indulatosabbra sikerednek a mondatok.

Gyanútlanul, általános kíváncsisággal vettem kézbe a tájékoztató füzetecskéket, amiből a megye középfokú oktatási intézményei által kínált tanulási lehetőségekről tájékozódhatnak az általános iskolát most végző gyerekek. Nézegettem a szakmák felsorolását s mellettük a számokat, hova, melyik iskolába hányat várnak a jelentkezők közül. Az első oldalon szinte fel sem tűnt, hogy a számok csaknem végig egyetlen oszlopban sorakoznak, csak később figyeltem fel rá, hogy külön jelölnek, a felveendőkhöz hány lehet a fiú és hány a leány. Akkor kezdtem behergelődni.

Mert ugyan mondja meg nekem valaki, miért ne tanulhatná a kárpóti szakmát egy kislány! Miért csak fiúkból lehetnének varrógépműszerészek, orvosi műszerészek, cipészek és óráskók? Nem tréfálok, ezekre a szakmákra egyik szakmunkásképző sem várja egyetlen lány jelentkezését sem. A lányok meg se próbálkoznak azzal, hogy autószerelővé képezze magukat, az autó-villamosági szakma is nyilván sokkal jobban igénybe veszi a fizikai erőt, mint az élelmiszertartósítás vagy a kötő szakma. Még csoda, hogy tizenhárom fiú mellett két lány is bekerülhet esetleg a tévé-rádiószerelők elit csapatába.

Egyes szakmánál talán hajlandó lennék elfogadni azt az érvet, hogy azért mégsem lányoknak való, csakfiúgy itt a cáfolatot éppen a tájékoztatóban találok. Mert ha száznegyvenkét fiú mellett harminchárom lány is választhatja az esztergályos szakmát, akkor az aligha lehet a női szervezetre nézve különösen ártalmas. Ráadásul a szak-középfokúak ennél a szakmánál egyáltalán nem is tesznek kikötéseket a nemek arányát tekintve.

De ne vádoljon egyoldalúsággal senki, találtam a tájékoztatóban a fiúkkal szemben alkalmazott diszkriminációt is. Nem egészen értem, miért ne lehetne egy fiú női ruha-készítő, amikor férfiruhát kizárólag lányokkal akarunk gyártatni, de ez még a kevésbé lényeges problémák közé tartozik. Az is inkább csak furcsa, hogy míg a debreceni egészségügyi szakközépfiskola a legnagyobb szeretettel várja a fiúkat is, a berettyóújfalui csak lányok kellene, ahogy ugyanitt óvónői szakra is (holott a főiskolára felvesznek fiúkat is és jelentkezők is akadnak). Az viszont már teljességgel érthetetlen, hogy miért nem lehet egy fiú idegennyelvű gyors-gépiró vagy miért ne tanulhatna meg középfokon az igazgatási ügyvitelt.

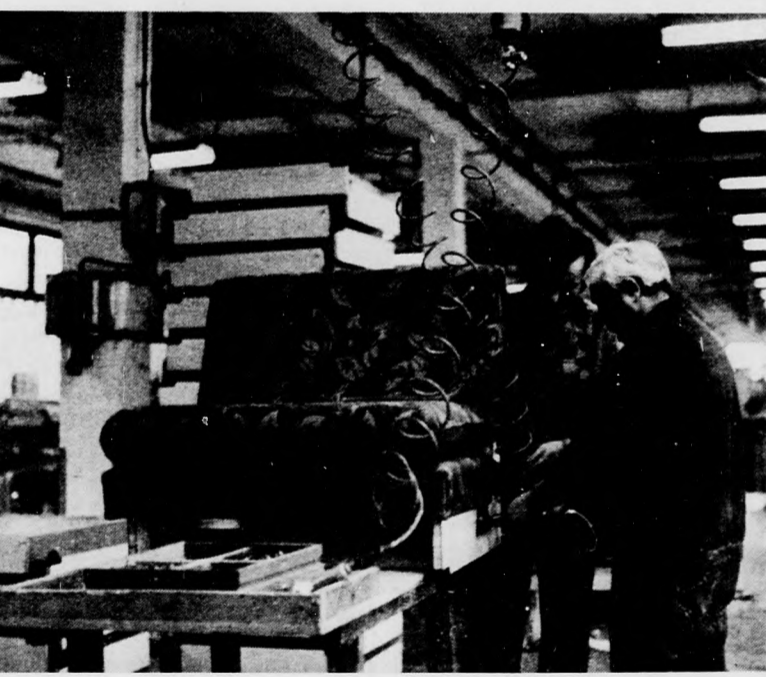
Tudom vannak magyarázatok, kérem, ne fáradjon senki azzal, hogy elmondja: kollektívum helyhiány, a munkahelyeken szociális létesítmények egyneműsége, vidéki kiszállások, nagyobb fizikai igénybevétel stb. stb. Mindegyik érvt ismerem és mindegyikre tudom kapásból a viszontválaszt.

Csak egyet nem tudok. Vajon hány évtized kell ahhoz, hogy a szemléletünk változzon? Legalább hivatalosan.

Nagy Zsuzsa

A bútortipar idei tervei...

A Székesfehérvári Bútortipari Vállalat elemekből összeállítható bútorai

A bútortipar 1981—85 közötti termelésének növekedési ütemét alapvetően meghatározza a belföldi kereslet és az export növelése. A belföldi kereslet kielégítése érdekében a korábban lecsökkent készleteket mintegy hatszáz millió forintnyi termékkel tervezik feltölteni. Ez azt jelenti, hogy a bútortipar jelenlegi szintje képes eleget tenni a következő években jelentkező mintegy öt százalékos vásárlói igénynövekedésnek.

Készül a Kanizsa Bútorgyár ülőgarnitúrája

Lefelé haladás?

Az istálló, az egyvégtére épült, hosszú parasztházak ősi tagozódása szerint, nem külön épület. R. Jánosné falujában nem az egyetlen ház, amelyik ezt a sorrendet követi. Elől az utcaszoba, aztán egy kisebb, majd a konyha és a külső kamra után az ól. Mögötte a pajta. Amellett egy szénakazal. Takarosan vágva, mint a pipadóhány. Olyan érett is már. Az első kaszálásból való. Tavasz.

Nem sajnálom a jó takarmányért a pénzt — kapkodja föl pehelyként a csarnokos kannákat R. Jánosné. Erős, vaskos, nem egy-szálból asszony. A hangjával harsog, de ha fontosat mond, lehalkítja a szót. Mozdulatai egyéniek, nyitlak. Kezefejeivel nyomatókkal csap a levegőbe. Ó aztán nem igen rejti véka alá a véleményét. Két kilométert lebiciklizett, a kishordónak beillő edényekkel, a két huzsonóliterrel.

Kifújja magát: — Ma jó volt a zsírszázalék, „négyhatos”. Ránéz az öt ténhénre is. — Megvagytok? — Azok biz' megvannak. — Ismeri a szót? Csikónak ló az anyja, jászol a gazdája. Hát ezt az én ténhénre is elmondhatni. — Magyar tarkák. Kevélyen mondja s valami szent meggyőződéssel.

— Csak azt tartok! Húsz éve.

A fajtakérdésnek R. Jánosné nagy politikusa, pedig csak egyszerű háziasszony. Polgárit járt ugyan, de ott még nem igen hallhatott a nagytejű holstein-fríz előnyeiről. S az előnyök mellé most olyan hátrányokat párosít, hogy elég azt följegyezni.

— Én a holsteinnel nem rakatom be a tarkáimat, mert ettől a kevert borjútól nehéz ellősek.

Fölhangosodik:

— Csontos, nagydarab jószág az újszülött.

Számolásra kész:

— Hány baját soroljam az anyjának tőle? — Csak a legsúlyosabbat veszi elő: — Megszakadhat. Megnyúlik a méhszalag...

S írom az egyéb kincokat is, amelyek már nem fizikaiak, hanem pénzügyiek.

— A bikaborjúnak, főleg az ilyen kevertnek, nincs jó vásárlója. A vágóhíd se veszi meg az anyja alól, nyálasan. Tartani kell valameddig, és a tartás már viszi a hasznót. A tej? Az elkel! És a ténhén az enyém marad. Érti uram? — fricskáz meg tréfásan ezzel az urammal.

— Hát mit csinálnak vele? —

térek magamhoz, mert a józan számítások, a tej- és hússzűzfűgések a meglepetés erejével hatnak.

— A borjúval?

— Azzal.

A legutolsót egy kupcihérnek adtam el. Száztíz kilós korában sóztam rá négyezerhatszáz forintért. De abból még lejtött négyezer forint, a szállítás. Na. Ha kupcihér nincs, van vágóhíd, mert ott még nem állok, hogy megfojtsam a borjút. De(!) — gondol vissza az elmúlt időkre — tíz éve még úgy fogadtunk fel egy kocsiszt, hogy fizettünk neki, ha viszi. Csak vigye, ne is lássuk! És — jelzem! — még így is egy hétig tartani kellett! Bizony, sok helyütt — s ez a jelen! — ma megfúlnak a borjúk, döglőve születnek, farral kihúzva... Érti?

Van itt egy „sánta bíbic”.

— ??

— A név nem érdekes. Az hét-nyolcszáz forintért elviszi.

— Az élőt?

— Azt. És aztán — tudja kiknél! — eltűnik az a csont-bőr hústalanság az éhesek gyomrában.

Az előbbi számítások körében

forgolodom. Még egyszer átváltjuk a tejet húsrá.

— Hány litertől szed magára a bikaborjú egy kiló húst?

— Nyolctól-tíz. S egy liter tej ára, a termelő, elüti a 6 forint 50, 6 forint 60 fillért is. Uram! A tejes vágóborjút 34 forintért veszi az állam kilogrammonként. Szorozzon csak! És az a kis tejes borjú, amikor a homlokán a két apró csücskét kiböki — kezd szarvasodni —, attól számítva, csak elnyeli az árat. Nem úgy, mint a ténhén! Ha befolytatatom, mindegyik után hater forint jár. Az első után kevesebb. De akkor is! A tenehet egyébként elletni kell, máskülönben elapaszt.

Ez komoly, biológiai érv. Világos, hogy kijátszhatatlan. De akkor meg miért nem inszemináltatja ez a tenehet asszony a tenehet egyhasznú húsbikával. Mondjunk limousinnal!

— A „limúz”? Ó, azok a hamvas idétlenségek. Láttam a borjút már! Nohát, annak meg az üszője eladhatatlan.

Súgja. Értetlen arccal, de bizalmasan:

— Valahol a téeszeket fogták meg, mert ha azok szednék a kisborjút...!

— Akkor?

— Nem fájna itt senki feje. A hajdúböszörményiek (különösen a réteik) azért meg keresik a magyartarka borját. Mind a két nemben. Keresik, igaz már nem úgy, mint a cukrot. Ide figyeljen! Ebben az utcában (csak egy nevet mondom) a Tóthék udvaráról valamikor mintha csak „öntötték” volna a bikát! Ma? Nem sejtjenem: van-e nekik? Egy is.

Megáll. Megütődik.

— Magát miért érdekl ez anynyira? Vagy észrevették már oda-fütről is ezt a lefelé haladást? Még valmit észre kellene hogy vegyének. Jó volna — szótárolja —, ha az olyanoknak, mint én, egy kis biztosíték lenne a háta megett.

— Dehát elég szépen keres!

Ellenvetésem azonban gyenge lábakon áll. Ez a megfontolt, mindent fillérre kalkuláló asszony nem a szép kerestet, a nyugdíjat tartaná biztosítéknak. S arra ó befizetne, mert telne miből.

De meddig? Egyszer az ó kezéből is kiesik a villa. S megint kevesebb lesz falun egy tenehes ház.

Szalai Csaba

Nincs éjszakai árammérő

„Két évvel ezelőtt a gáz-bojlert villanyüzemelésű víz-melegítőre cseréltük ki a termofor kémény hibája miatt — írja Benkó Gyula debreceni olvasónk. Tavaly december 12-én közölte a házkezelőség, hogy az TITASZ lehetőséget biztosít, hogy éjszakai árammérőt szereltessek fel. Eltem a lehetőséggel. A TITASZ előzetes hozzájárulásával, a szabványoknak megfelelően elkészítettem az éjszakai óra alapját.”

Olvasónkat ezután érte a kellemetlen meglepetés: a TITASZ közölte, hogy éjszakai árammérőt csak egy év múlva tud felszerelni. A bojlert viszont le kellett „vágni” a nappali fogyasztásmérőről az új alap építése miatt. Így olvasónk meleg víz nélkül maradt!

És marad előreláthatólag egy teljes évig. Joggal írja: „Enyhén szólva, becsapva érzem magam, mert ha előre közlik velem, hogy csak egy év múlva kaphatok éjszakai árammérőt, akkor nem végeztem el az említett munkát.”

Zárt autóbuszváró Püspökladányban

„Nem tudom — számos utastársammal együtt — megérteni, hogy a püspökladányi autóbuszvárót korán reggel miért tartják zárva?” — írja egyik olvasónk.

Leírja azt is, hogy sokszor még a reggeli órákban is zárva van a váró ajtaja. Így az utasok kénytelenek az autóbuszváró mellett a szabad ég alatt várakozni. Ez igen kellemetlen a téli hideg-

ben is, az esős időben is. Ráadásul a kora reggeli autóbuszjáratok kocsijai is eléggé hidegek. Joggal kéri olvasónk — utastársai nevében is —, hogy találjanak megoldást az arra illetékesek, hogy ósztól tavaszig korán reggel nyissák ki azt az autóbuszvárót. Azt is kéri, hogy pótolják a magukról megkezdett embe- rek által rendre letépesett menetrendi tájékoztatókat.

Gázpalack-csere gondok Bodaszőlőn

„A bodaszőlői gázpalack-csere gondok használok nevében kérek segítséget” — közli levelében idős Varga László, az ottani

Latinka Sándor utca 37. szám alatt lakó olvasónk. Bodaszőlőn építettek egy gázpalack-cseretelepet fél évvel ezelőtt. Az ott lakók nem tudják az okát, hogy a telep miért nem üzemel ma sem. Hetente van ugyan lehetőség a csereére egy magánház udvarán. Rendszeresen a csere, mert hol korán reggel, hol késő este érkezik meg a szállítmány. Olvasónk arra is szeretne választ kapni, hogy náluk miért 63 forint egy palack gáz? Józsán a cserelepen viszont 43 forint. Joggal szeretnék azt is tudni a bodaszőlőiek, hogy mikor nyitják meg az ott épített cserelepet?

Mikor érkezett a távirat?

„Február 8-án táviratot kaptunk, hogy édesanyánk súlyos beteg — írja Polonkai Gáborné, Józsa, Pásti utca 55. szám alatt lakó olvasónk. A táviratot a postásnő fia kézbesítette, de nem kérte a mások szokásos aláírásunkat. A távirat ugyancsak hiányosan volt kitöltve. Nincs rajta pecsét. Nincs se dátum, se az érkezés órája feltüntetve. Így nem tudjuk, hogy a távirat tulajdonképpen mikor is érkezett a józsai postahivatalhoz.”

Olvasónk azt is kifogásolja, hogy korábban két esetben is

megtörtént: minden jelzés, értesítés nélkül a postaládába dobta a kézbesítő a táviratot.

Követendő példa

Követendő segítségnyújtásról adott hírt Faragó Mihály nyugdíjas olvasónk. Egy ideig ő segített a tüze- lőolaj bevásárolni, a tüze- lőt felhordani a debreceni Péterfia utca 40. szám alatt lakó Dobos Dánielnek és feleségének, akik 74, illetve 75 évesek. A segítő azonban beteg lett és a Vénkerti Általános Iskolához és úttörőcsapatához fordult segítségért, még 1979 októberében.

látogatják az idős házaspárt. Nem pusztán a tüze- lőolaj hazaszállításában, a tüze- lőt felhordásában segí- tésüket, hanem ablakot tisz- títanak, segítik a virá- gápolást, tartásában és minden olyan mun- kában, ami már terhes az idős házaspárnak. A két fiú szülei is bekapcsolódtak a munkába. Csaba és Zsolt most vég- zik az általános iskola 8. osztályát. Búcsúznak az idős házaspártól. Dicsé- retes segítőkészségük bizo- nyára követőkre talál paj- tásaik körében.

Bihari Csaba és Kovács Zsolt vállalták, hogy segí- tenek. Azóta rendszeresen

feladó: _____

LEVELÉZŐLAP

A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni!

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

postája

4024 III

Az oldalt összeállította: BALOGH JÚLIA

Döntött a Legfelsőbb Bíróság

TSZ-TAGNAK FELMONDANI?

Egy mezőgazdasági terme- lőszövetkezet ágazatvezető- jével írásban közölték, hogy a vezetőség határozatával beosztását — a tagsági vi- szony fenntartása mellett — megszüntetik. Ezt azzal indokolták, hogy a munka hatékonyága érdekében át- szervezést hajtottak végre és különböző munkaköröket összevontak. A határozat után az illető a munkaugyi bírósághoz fordult, amely kimondta: a felmondás ér- vénytelen és ítélete ellen fel- lebezni nem lehet. A döntés indokolása szerint a tsz- és átszervezést csak a fel- mondást követő két hónap- pal később határozta el és tagjának köteles lett volna más munkakört biztosítani. Az ítélet ellen emelt törvé- nyességi óvásra a Legfelsőbb Bíróság a következőképpen döntött:

„A termelőszövetkezet tagjának joga és kötelessége a közös munkában részt venni, a szövetkezetnek pedig ott adottságának megfelelő ren- dszeres munkával ellátni. A munkaköri beosztást vagy változtatást a taggal előze- tesen meg kell beszélni, és az intézkedésről értesíteni. Mindezekből következik, hogy a tsz-tag munkaviszo- nya felmondással nem szün- tethető meg. Amennyiben a gazdálkodás követelményei a munkaerő átcsoportosítá- sát, egyes munkakörök megszüntetését indokolták, az a tsz-tagot nem menti fel a tagról való gond- doskodás kötelezettsége alól. A vezetőségnek ebben az esetben is intézkedést kel- lett volna hoznia, hogy tag- ja sem munkája jellegében, sem díjazásában ne szenved- jen hátrányt. Amennyiben ezt nem tette meg, szó lehet kártérítési felelősségének megállapításáról is. Tévedett, s jogszabályt sértett azon- ban a munkaugyi bíróság, amikor a feleket a jogorvos- lati lehetőségből kizárta, mert ítélete ellen fellebbe- zésnek helye van és azt a másodfokú bíróság felülbí- ráhatja.

TARTÁSDÍJ HELYETT CSALÁDI SEGÉLY

Az apaság megállapítására indított perben a járásbíró- ság kimondta: az újszülött- nek a beperelt fiatalember az apja. A gyermektartásdíj fizetésére irányuló keresetet azonban azzal az indokolá- sal utasította el, hogy az il- lető katonai szolgálatát tölti, keresete nincs, tehát nem tud fizetni. A jogerős ítéle- nek a tartásdíj követelést el- utasító rendelkezése ellen a legfőbb ügyész törvényességi óvással élt.

rozat állapította meg. Ezt a kötelezettséget az apa sorka- tonai szolgálata alatt az ál- lam által folyósított családi segély igénybevételevel tel- jesítheti, amit nem kell visz- szafizetnie. A járásbírósnak tisztáz- nia kell, hogy az apa bevo- nulása előtt egy évvel meny- nyit keresett, s ennek figye- lembevételével kötelezni kell gyermektartásdíj fizetésére. Az ítélet alapján az anya az apa lakóhelye szerint illeté- kes egészségügyi szakigazga- tási szervtől a gyermektar- tásdíjnak családi segélyként való folyósítását kérheti. En- nek összege a megállapított tartásdíjjal egyenlő, de sze- mélyenként legfeljebb 960 forint lehet.

BRUTÁLIS VOLT: ROSSZHISZEMŰ LAKÁSHASZNÁLÓ

A fiatalok egy gyárban dolgoztak, egymásba szeret- tek és összeházasodtak. A gyár kétszobás szolgálati la- kást juttatott nekik. Két gyermekük született. A há- zasság azonban nem volt boldog. A férj rendszeresen italozott, feleségét többször durván bántalmazta. Egy al- kalommal a rendőrségnek is be kellett avatkoznia és a járási rendőrkapitányság a férfit veszélyes fenyegetés miatt 2500 forint pénzbünté- tessel sújtotta. A határozat megállapította, hogy brutá- lis ember feleségét megver- te és megfenyegette, hogy el- vágja a torkát. Ilyen előzmények után az asszony válóperet indított, amelyben a gyermekek nála történő elhelyezését és a la- kás kizárólagos használatára való felhatalmazását kérte. A járásbírósa, majd felleb- bezésre a megyei bíróság a házasságot felbontotta, a gyermekeket az anyánál he- lyezte el, az apát tartásdíj fi-

zetésére kötelezte, a lakás ki- zárólagos használatára az asszonyt jogosította fel és a férjet kötelezte, hogy onnan harminc napon belül távo- zék. Egyben megállapította, hogy a férfi jóhiszemű, jog- cím nélküli lakáshasználó, akinek elhelyezéséről a la- kással rendelkező gyár köte- les gondoskodni. A lakással kapcsolatos rendelkezés elleni törvényes- ségi óvásra a Legfelsőbb Bi- róság a következőket mon- dta ki: — A házasság felbontása esetén az a volt házastárs, aki az együttélés alatt, vagy annak megszakadása után olyan magatartást tanúsít, ami a szocialista együttélés szabályait durván megsérti, rosszhiszemű jogcím nélküli lakáshasználónak minősül. Ebben az esetben a férj így viselkedett, ezért még átme- netileg sem maradhat a la- kásban és elhelyezéséről ma- ga köteles gondoskodni.

VÁLASZOK

a Részeg a rendelőben — az Ismét jelentkezik a penész — a Tegnapi újság — az És az egyén? című cikkekre

A Hajdú-bihari Napló január 20-i számában közölt „Részeg a rendelőben” című cikkben több szülő panaszkodott, hogy a debreceni, Böszörményi út 136. szám alatt levő gyer- mekorvosi rendelésen egy részeg randalírozott s nem tud- ták igénybe venni a rendőrség segítségét. Sziklai Lajos rendőr alezredes, a Debrecen Városi és Já- rási Rendőrkapitányság vezetője a cikkekre az alábbi választ küldte:

„A városi és járási kapi- tányság ügyeletére, különö- sen az esti órákban, rendki- vül sok bejelentés érkezik és emiatt a 07-es telefonszám — amelyre hat csatornán ér- keznek a bejelentések —, csak egymást követően tud- ja fogadni a hívásokat. Valószínűleg ilyen okok miatt nem sikerült kapcsol- tot létesíteni az ügyelettel a jelzett napon a panaszosok- nak. A távbeszélőnévsor- könyvben a Rendőrség cím- szónál feltüntetett más tele- fonszámokon panaszfelvétel- lel nem foglalkoznak, de az ott dolgozóknak is kötelező, hogy udvariasan felvilágosi- tásokat adjanak.”

„Tavaly, december 23-án már közölték a lapban egy hasonló témájú cikket, mely- re válaszukban ösztönítet- tünk a beázásokkal kapcso- lott gondjainkról, terveink- ről. Ez a válasz január 20-án megjelent. Ez újabb cikk megjelenése után megbízottaink felkeres- ték a lakást, megvizsgálták és a lakót tájékoztatták a ja- vított időpontjáról. Mivel az elmúlt évben csak kísérleti

A Hajdú-bihari Napló február 3-i számában megjelent „Ismét jelentkezik a penész” című cikk írója kifogásolta, hogy másfél éves lakásukba beszivárgott a víz, penészfoltok keletkeztek s az ígért külső javítás helyett csak belül fertőt- lenítették a penészes részeket, tapétával takarták le, de köz- lötték velük: a penész néhány hét múlva ismét „elöjön”. A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalattól a panaszra a következő választ küldték:

„Tavaly, december 23-án már közölték a lapban egy hasonló témájú cikket, mely- re válaszukban ösztönítet- tünk a beázásokkal kapcso- lott gondjainkról, terveink- ről. Ez a válasz január 20-án megjelent. Ez újabb cikk megjelenése után megbízottaink felkeres- ték a lakást, megvizsgálták és a lakót tájékoztatták a ja- vított időpontjáról. Mivel az elmúlt évben csak kísérleti

jelleggel végeztünk javítaso- kat hasonló beázások laká- soknál, így erre az épületre a válaszukban ösztönítet- tünk a beázásokkal kapcso- lott gondjainkról, terveink- ről. Ez a válasz január 20-án megjelent. Ez újabb cikk megjelenése után megbízottaink felkeres- ték a lakást, megvizsgálták és a lakót tájékoztatták a ja- vított időpontjáról. Mivel az elmúlt évben csak kísérleti

A Hajdú-bihari Napló január 5-i számában közölt „Teg- napi újság” című cikk írója kifogásolta, hogy a január 1-i Népszabadságot és Hajdú-bihari Naplót csak másodikán kapta meg ő is, lakótársai is. Dr. Szabó Gyula, a Debreceni Postaigazgatóság postafor- galmi igazgatóhelyettese a cikkekre az alábbiakat válaszolta:

„A cikkben szereplő kör- zetből, az úgynevezett 66. számú hírlapkezesítő járás- ból összesen két panasz ér- kezett. A hírlapkezesítő január 1-én reggel időben jelenke- zett szolgáltatással. A hírlap- kezesítést azonnal megkezdte. Körzetében elő- szőr rendszeresen kézbesített. Állítása szerint közben rosszul érezte magát és a hírlapokat hazavitte a lakására, majd másnap kézbesítette. Betegsé- géről és a kézbesítés félbe- szakításáról szolgálati felette- seit nem értesítette, orvosi

igazolást nem tudott felmu- tatni. A Debrecen 1. számú pos- tahivatal illetékes a kézbe- sítőt felelősségre vonta. Emi- att a kézbesítő munkaviszo- nyának megszüntetését kérte, amit február 14-re elfogad- tak. A reklamált előfizetői lap- példányok kézbesítését soron kívül biztosítottam. Hasonló esetek elkerülése érdekében utasítottam a Debrecen 1. számú Postahivatal a hírlap- kezesítő fokozottabb el- lenőrzésére.”

A Hajdú-bihari Napló február 5-i számában megjelent „És az egyén?” című glossza írója aktuális kérdést tett fel: felelősségre vonták-e a Ganz-MÁVAG-nál azokat, akik miatt valami nem készült el időre és megfelelően a TIGAZ számára, illetve a TIGAZ-nál azokat, akik elmulasztották a jogos kötbér érvényesítését?

Csike Gábor, a Tiszántúli Gazdaszolgálat Vállalat igaz- gatója a kérdésre a következő választ adta: „Tájékoztatom közlöm, hogy a Ganz-MÁVAG szer- ződésszegése következtében vállalatunk által elmulasz- tott kötbérvényesítés miatt a vállalat műszaki igazgató- helyettese 1981. február 2-án

fegyelmi eljárást indított a mulasztást elkövetők ellen. Egyben intézkedtem a szer- ződéses fegyelem további megszüntetésére érdekében, és az esetleges szerződészegés esetén alkalmazható szank- ciók következtetés érvényesi- tésére.”

A PANASZT KIVIZSGÁLTÁK

Új autóbuszjárat a zsúfoltság enyhítésére

Sokan panaszkodtak az el- múlt hónapokban amiatt, hogy túlszűfoltak a Debrecen és Hajdúhadház között köz- lekedő autóbuszok. Balogh Miklósné, Hajdúhadház, Vi-

rág utca 38/C szám alatt lakó olvasónk például tíz napon át utazott gyermeke betegsége miatt a járatok kocsijain és többek között így ír tapas- talatairól:

„Naponta utaztam — ha azt egyáltalán utazásnak lehet nevezni — tavaly decemberben Hajdúhadházról Debrecenbe és vissza. Olyan volt a zsúfoltság, hogy majd megfulladtunk, sokunkat környékezett a rosszullet. Először azt hittem, hogy a karácsonyi ünnepek előtti bevásárlások miatt van a túl- zsúfoltság. Utitársaimtól azonban megtudtam, hogy ez ál- landó jelenség a járatok szinte minden kocsiján. Különösen a Bocskaiakertből a hajdúhadházi iskolába járó mintegy har- minc gyermeket sajnáltam. Helyes lenne, ha a Volán sür- gösen intézkedne.”

Kmetty Gyula, a Volán 6. panaszt megvizsgáltatta és a számú Vállalat igazgatója a következőket közölte: „Utasszámlálás során tapasztaltuk, hogy a Hajdúhadház- ról 13 óra 5 perckor induló autóbusz esetenként valóban zsú- folt. Az utasok jobb kiszolgálása, a munkás- és tanulószá- llítás igényeinek jobb kielégítése érdekében február 16-tól egy újabb járatpárt állítottunk be. Ez a járatpár a tanév tartama alatt munkanapokon közlekedik. Debrecenből 12 óra 35 perckor indul Hajdúhadházra, onnan vissza 13 óra 10 perckor.”

„Az csak mese! Ják sokan lelik irodalmi művekről műkben csak a v történet dolgoknak le. Még akkor is dalmi műben ol nyek szerepelnek valóságban tényl ténhetnek. Nagyó söt elsősorban vajon valóban úg meg, ahogy megí Csak az lenne ami valóban meg nak idején Jókai dolhatta, hiszen szemben, akik ké ták „realizmusát kezdett: regényeir megtörtént esete össze. Noha ez is is, hogy Jókai vannak realiztik nemigen jutna hogy nagy roma a realistik közé s

Berkovits első ban jelent meg szág felfedezése. Új kötetének an mi folyóiratait megjelent szocio logatta.

„Különböző használok: a ripo leírását, az ónva lönbözöek a tém s árviz, világtól ta, cigányéletűt, zak lakóinak és lakásra várakozó ténete, keménys és nem kevésbé sű bányászok, a tak érdekeik véd találmányról va vagy egy ember nak a mechaniz hány — tör ágyazott — élet értékelés, ame különböznek egy foglalja össze te saját könyve an

Láthatjuk, B élet különféle s gálja. A tények lenmi, írásai hü venes évek Problémaérzéké iráskésze révé szemle című színvonalú műv maz.

De vajon m ér, ha egyszer m cikk egy folyóir egy könyvben — a valóságot. Hár hányan gondolk ta, hányan teszt azert, hogy a jó ként „mennek Vajon vannak-e Bizzunk benn marosan egyért tudunk e kérde ni.

Eg erdély

Az „enyésze szembe a könyv

KISG

150 éve, 18 Károly, a mű egyik kimagas zeneszerzője. Évforduló alk velődési közp olyan kisgrafi talmukkal, m Károlyhoz kö kilenc művés színvonalasb venkilenc bev adott ki. Első Vén Zoltán, a városi Bizot Várkonyi Kár kapta. Képün alkotása.

A pályázat ruár 15-én ki roly Művelő március 15-ig

Csak a tények

„Az csak mese!” — mondják sokan lekiécsinylően az irodalmi művekről. Az ő szemükben csak a valóban megtörtént dolgoknak van hitele. Még akkor is, ha az irodalmi műben olyan események szerepelnek, melyek a valóságban tényleg megtörténhetnek. Nagyon sok olvasót elsősorban az érdekelt: vajon valóban úgy történt-e meg, ahogy megírták.

Csak az lenne tehát igaz, ami valóban megtörtént? Annyira idején Jókai is így gondolhatta, hiszen azokkal szemben, akik kétségbe vonták „realizmusát”, úgy védekezett: regényeinek anyagát megtörtént esetekből gyúrta össze. Noha ez is tény és az is, hogy Jókainak valóban vannak realizmusának vonásai, nemigen jutna eszünkbe, hogy nagy romantikusunkat a realizmá közé soroljuk.

Lényeges, hogy ki hogyan építi be művébe a valóban megtörtént eseteket. Tovább lép-e, írni fantáziájával továbbformálja-e? Mesét kerít-e az eset köré? Vagy pusztán a megtörtént dolgok, a tények érdeklik.

Szemlénkben ezúttal három olyan kötetet foglalkozunk, melyeknek van valamiféle szociografikus ihletettsége. Berkovits György Terepszemle című kötetében valóban szociografikákat tartalmaz. Horváth István Magyarórdi toronyalj című falurajzát inkább monográfiának mondánánk, míg a harmadik kötet egy társadalomtudományi munka: egy kis alkotóközösség (Kolosi Tamás, Papp Zsolt, Gombár Csaba, Pál László és Bara János) tanulmányai: Réteghelyzet — rétegtudat címmel.

a nyelv, melynek egyes szavai a ködös ósidőkből visszahangoznak ide.”

A teljesség igényével megírt monográfiában elénk tárja az erdélyi falu múltját, jelenét. Az Ozdpaták völgyében — amelyet Malozsavölgynek is említenek — hat falu húzódik meg. Közülük az egyik Ozd, melyet magyarok laktak. Olyan hely ez, ahová ritkán téved be idegen.

Felidéződik múltja: „Ozd egyike hazánk ősfaluinak, melynek lételet a hagyomány a honfoglalás messze korára viszi fel, amennyiben az ide letelepült s e falut alapított Ozd nevű csapatvezérrel hozták kapcsolatba...”

A helytörténeti útmutató után Horváth néprajzi gyűjtéseit tárja elénk: a falu hírdelmei, varázslásai, talimái, leány- és legényjátékok, ünnepi szokások — mind egy csokorba, egy-egy fejezetbe gyűjtve. Majd olvashatjuk a magyarórdi népmeséket, közmondásokat, találos kérdéseket és még néhány szerelmes levél intimitásait is beavat bennünket a szerző.

A tájszók jegyzéke egészíti ki a kötetet, melyről csak elismeréssel szólhatunk. Menyével jobban megismerhetnénk népünk múltját, történelmét, ha még sok-sok ehhez hasonló monográfia elkészülne. Köszönet érte Horváth Istvánnak.

Egyenlőtlenségek

Mint Engels írja, a szocialista társadalomban az osztálykülönbségek megszűnnek, de a társadalmi és politikai egyenlőtlenségek felszámolásáról még nem beszélhetünk. „Ország és ország, tartomány és tartomány, sőt helység és helység között is mindig fenn fog állni az életfeltételeknek bizonyos egyenlőtlensége, amelyet lecsökkenthetünk a minimumra, de sohasem küszöbölhetünk ki teljesen.”

Szükség szerint jelen vannak tehát egyenlőtlenségek mai társadalmunkban. A Réteghelyzet — rétegtudat című kötet a különféle társadalmi rétegek egyenlőségutdatára vonatkozó vizsgálatokat tartalmazza. Szocialista vonatkozásban még nem született ilyen átfogó elemzés az egyenlőtlenségek társadalmi elfogadását szolgáló mechanizmusokról. Éppen ezért ez a tanulmány úttörő jelentőségű.

A Kossuth Könyvkiadó kiadványa az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézetének vizsgálatát írja le. A kutatócsoport a társadalmi

struktúra, a társadalmi rétegződés tudati tükröződését tanulmányozza. Felhasználják a tőkés kutatások módszereit és figyelembe veszik a szocialista országok szűkebb területi átfogó vizsgálatának eredményét is.

A szerzők megvizsgálták a „fölemlkedés” lehetséges módozatait a magyar társadalomban. Vajon milyen szerepe van a társadalmi felémlkedésben a végzett munkának? És milyen szerep jut a képzettségnek, a jó kapcsolatoknak, szerencsének, származásnak?

„Vizsgálatunk során — olvassuk a könyvből — két irányba tettünk erőfeszítéseket. Egyfelől a munkára és az anyagi javak elosztására koncentrálna megpróbáltuk számba venni objektív egyenlőtlenségi viszonyainkat. Ezt követően a társadalmi tudat egyenlőséggel kapcsolatos ideológiai szférájával foglalkoztunk, majd azzal, hogy a vizsgált társadalmi rétegek (csoportok) milyen konkrét helyet foglalnak el az egyenlőtlenségek meglévő rendszerében.”

Dombrovsky Ádám

Egy erdélyi falu

Az „enyészettel” száll szembe a könyv első, kolozs-

KISGRAFIKAI DÍJ

150 éve, 1830-ban született Goldmark Károly, a múlt század második felének egyik kimagasló és Európá-szerte elismert zeneszerzője. Szülővárosa, Keszthely az évforduló alkalmából róla nevezte el művelődési központját, és pályázatot hirdetett olyan kisgrafikai alkotásokra, amelyek tartalmukkal, mondanivalójukkal Goldmark Károlyhoz kötődnek. A pályázaton huszonegy kilenc művész — köztük a kisgrafika legszínvonalasabb művelői — vett részt hetvenkilenc alkotással. A zsűri három díjat adott ki. Első díjat nyert Perei Zoltán és Vén Zoltán, a Hazafias Népfőnt Keszthely városi Bizottságának különdíját pedig Várkonyi Károly debreceni grafikusművész kapta. Képviselet: Várkonyi Károly díjazott alkotása.

A pályázatra beérkezett művekből február 15-én kiállítás nyílt a Goldmark Károly Művelődési Központban. A bemutatott március 15-ig tekinthető meg.

MIT ÉR A SZÓ?

Debreceni előadóművészek sikere a fővárosban

Profiszintű, rangos, nívós esttel mutatkozott be a Debreceni Előadóművész Kör négy tagja Budapesten, a közművelődés egyik fellegvárában, a Rátkai Márton munkás-művész klubban. A kör egyik tagja, Kun János már szerepelt e falak között, a meghívás ezúttal nem udvariassági gesztus volt, a várható színvonalas teljesítmény jogos reményében történt.

Aczél Géza költő, az Alföld olvasószervezője jóval többre vállalkozott a szokványbematatásnál. Lírai hevülettel, okos patosszal elmélkedett a költészet miszticizációjáról. A huszadik század fenyegető, apokaliptikus szörnyei, az elszemélytelenedés — sőt dehumanizálódás; elidegenedés, mechanizálódás fantomjai ellen szinte egyedül védekezésünk a művészet. Az alkotó azzal, hogy nevén nevezi a rémet, az emberség, az intellektus erejével fölfele emelkedik. Dadaizmus, expresszionizmus, futurizmus, szürrealizmus átél, elsüllyedt, majd Protusz-ként újjá-újjáéledő tradíció hangolják egyetemessé a szó művészetét, amely a gondolatot kívül a muzsika, a szinesztézia palettájának segítségével a látvány gyönyörével is megajándékozza az olvasót. Az elhivatott előadó egyéniségén át pedig többszörösen újjászületik a mű.

A kör versmondóinak közös erénye, hogy ismerik saját karakterüket. N. Molnár Éva kulturált, meditatív alkotáshoz kitünően illettek a választott Radnóti-költemények. „Mit ér a szó” című előadást-részletét — egyben az összeállítás című ciklusa — keresztmetszetszerűen fölillantja a költő „sokszínűen pasztell” életművének szinte minden árnyalatát. Halk rezignáció és barbár életöröm, a létezés értékeinek pogány szeretete, a természet üde, örök föltámadásélményt sugárzó egyetemessége egyértelműen és sokrétűen kristályosodott ki a kitűnő, érett interpretációból. A „Majális”, a „Szél súfj itt már”, az „Este a kert-

ben” életigenlése, az „Emlék”, a „Nyugtalan éj”, az „Ikkrek hava”-szemelvény sajátos szorongásélménye el- lenpontozza és előkészíti a lágerélmények tragikus záróakkordját. N. Molnár Éva a szó szoros értelmében szüngerálta a közönséget a Ráztlednicákól, az Erőltetett menetből kisugárzó humanista fájdalommal.

Tilless Ágnes egyéniségének határtalan sokrétűségével nyugozta le a nézőket. „Tükörkép gyerekekről-felnőttekről” című összeállítás az önelelt játékosság, a csillogó, groteszk humor, a gyermekkor tragédiái és — érző felelőnek akkordjait egyaránt föl-villantja, s a versmondónak sikerült maximálisan kiaknáznia az alkotásokban rejlő lehetőségeket. Tandori Dező, Oravecz Imre, Weöres Sándor műveiben közös a „Gyógygömbes” gyermekcentrikusság. Tilless Ágnes erénye — többek között —, hogy kedves tud lenni a szó legtisztább értelmében, nem esik bele a gyermekvers-interpretátorokra leleszkedő alattomos csapdába, dikciójában nyoma sincs édeskes felhangoknak. S emellett, hogy megajándékozza hallgatóit az őszinte nevetés örömeivel, a tragikus szférákban is hitetesen alakít. Megrázó élmény volt az „Ikkrek hava” részlet megjelenítése. Karinthy „Tanítom a kisfiamat”, Örkény „Nápolyi” című novellái, Niklai Ádám Tükörkép című költeménye felöltötte gyermek kettős látásmódjában mutatja meg a lét ambivalenciáját.

Szentgyörgyi Rozsi markáns, sőt robusztus, eredeti tehetség. „Szégyen a szó” című műsorából az erdélyi kisebbségben élő magyarság létkérdése csendült ki. Szilágyi Domokos Bartók Amerikában című költeményét alkatának megfelelő, sajátos elképzelés szerint adta elő, a kemény, férfias akkordokat domborította ki a versből. Harmónia és diszharmonia szintézisét átérzte; előadásából megérthette mindenki,

milyen költőirás Szilágyi Domokos. Kányádi Sándor „Kérdések”, Lászlóffy Aladár „Az osztályharc” című költeményének előkötetét hitelt, Hervez Gizella líraibb verseit hitelesen tolmácsolta.

Kun János műsorában az iskolázott, kulturált hangvétel és az intenzív erőegysége gyönyörködtetett. Új, de már ország-szerte ismert előadástje, a Gyászom a színeszkirályért utolsó részével, a „Dolgoz, virrassz, reménykedj” című ciklussal szerepelt. A műsor a reneszánsz teljességet megvalósító zseniális színészfedelem, Latinovits Zoltán rekvizitje. Parabolisztikus ív köti össze a verseket, az összeállítás a magyarság tragikus sorsát is példázta. Nagy László, Illyés Gyula megindító szépségű Latinovits-síratója felelmetes lendülettel lüktetett Kun János interpretációjában. Agy Endre Magyar Pimodánjának, Buda Ferenc Liliom és korbácsának egyetemessé fájdalmát a közönségre is átugrázta. A legfiatalabbak költészetére is kiterjed a repertoárja. Nagy Gáspár, Döbrentei Kornél, Bárány János, Székárosi Endre néhány műve is szerepel a teljes összeállításban. Kun János alapvetően kemény hangvételű estjén belül lenyűgöző a változatosság.

Sajnos, nem kell bizonygatnom, mennyire mostohán kezeljük manapság az előadóművészeket a színeszkekhez képest. Pedig a művelőkövetlenül birkózó-szembesülő interpretátor teljesítménye legalább annyira értékes, mint a színpadi művésze. A Kőlcsey Művelődési Központ szerencsére viszonylag jó szereplési lehetőségeket nyújt a kör tagjainak, akik közül Budapestben ezúttal négyen keltettek szűnni nem akaró tapsvihart. Műsoruk, s a költői érzékenységgel megalkotott bevezető méltán nyerte el a szépszámú fővárosi közönség elismerését.

Pósa Zoltán

Zenei formálás és virtuozitás

ZONGORAMŰVÉSZEK DEBRECENBEN

Egy zenekari és egy szólóestet fémjelzett két vendégművész neve február 10-én, illetve 11-én. Az első alkalommal zongoraművészetünk világhírű büszkesége, Fischer Annie lépett a Bartók Terem dobogójára a Miskolci Szimfonikus Zenekar kíséretével. A következő napon a fiatal szovjet pianista generáció képviselője, Nyikolaj Demidenko volt vendégünk a Zeneművelődési Főiskolán.

A nagyzenekari bérlet VI. estjén két, egymástól időben és stílusban távol álló mester műveit hallhattuk. Mozart 17 éves korában írt, K. 200-as számú C-dúr szimfóniája és ugyancsak C-dúrban írt zongoraversenye (K. 467) hangzott el a koncert első felében szünet után pedig a Bartók-életművet lezáró III. zongoraverseny.

gatóit a szerzők zenei világában. Ha kell, a költészet legihletettebb pillanatait varázsolja elénk — Mozart lassú tétele — máskor meg erős, dinamizmus hatja át zongorázását. A mozarti hangot nem finomítja el ott, ahol az nem szükséges: az első tétel kidolgozásában a drámaiság is megszólalt. Imponáló technikai tudását a Busoni által a Mozart-verseny-műhöz írt kadenciákban különösen megcsodálhattuk. Zenei formálás és virtuóz zongorázás egysége avatta nagyszerű finálévá a Bartók-koncert zárótételét. Szólista és zenekar magasrendű összjátékának volt köszönhető a III. zongoraverseny második tétele mély bensőségének, varázsos természetpoézisának az előadásban való megnyilatkozása.

Szimfonikusok Miskolcra

A szimfóniában a miskolci zenekar sok erényét megmutatta. Jól érzik a mozarti hangvétel, karaktert adnak az egyes tételeknek, megbízható az együttjátásuk. A lassú tétel nyugalmas derűje különösen szépen érvényesült előadásukban. Mindössze a vigoperai fináléhangulatot hordozó zárótétel precíz vonós intonálása és összjátéka terén lehetnek kifogásaink. Mégis egyet kell értenünk Mura Péter karnaggyal, aki a tétel lényegéhez tartozó friss tempót nem adta fel „biztonsági” okokból. A zenekarban sok fiatal van, többek közt a fúvósok soraiban is. Figyelemre méltó volt a Bartók-zongoraverseny második tételében levő fúvósgyűttes játéknak kidolgozottsága: érezhető volt a szándék, hogy a nem könnyű feladatot a műhöz méltó színvonalon oldják meg. A Mozart-zongoraversenyben kifogástalanul kísérték, jól azonosulva a szólistával. Mura Péter láthatóan összehozott együttesével; igen ökonomikus vezénylési technikával irányította muzsikussait, akik ma a vidék egyik reprezentáns zenekarát képezik.

Fischer Annie

Fischer Annie lenyűgözően nagy tudású, nagy hatású zongoraművész. Mozart világában épp olyan otthonos, mint Bartókéban. Ugyanakkor szuverén egyéniség, aki határozott előadói elképzeléssel kalauzolja a hall-

Nyikolaj Demidenko

Nem ismerhettük viszont a „huszonéves” Nyikolaj Demidenkót, legfeljebb a műsorismertetőből tudtuk meg, hogy 1976-ban Montrealban, 1978-ban pedig Moszkvában, a Csajkovszkij-versenyen nyert második, illetve harmadik díjat. Régen volt ilyen egyértelmű és összetartó sikere fiatal zongoristának Debrecenben. A legjobb kifejezés, amit rá alkalmazhatunk: nagyon rokonszenves muzsikuss. Ez vonatkozik megjelenésére, szerény komolyságára, de mindenképp zongorázására. A belépőt Bach—Busoni Esz-dúr prelúdiójával és fúgájával adta le: az átírt által monumentálisra nőtt barokk alkotás egyaránt alkalmas volt formáló készségének és briliáns technikájának demonstrálására.

A koncert második felét Szergej Rahmanynov két etűdablója és tíz prelűdje töltötte ki. A későromantika orosz mesterét mostanában kezdik felfedezni (többek közt Kocsis Zoltán). Talán nem a legeredetibb a zenéje, hiszen ebben a stílusban Chopin és Liszt után már sok újat nem lehetett mondani. Hogy mégis van sajátos költői világa, feszült ritmusokban megnyilvánuló, már e századba előremutató belső nyugtalanlansága és ugyanakkor vérbéli pianisztikus megkomponáltsága, azt éppen szólistánk bizonyította be a nagy lélegzetű sorozattal. A ráadásként adott Scarlatt-i szonáta és Chopin kromatikus etűdje a pillanatok alatt történő atmoszférateremtés szép példáját adták. Úgy vélem, Demidenkóról még hallani fogunk.

Straky Tibor

FEDETTPÁLYÁS OB

Debreceni atlétamérleg: négy aranyérem és egy országos csúcs

Benéné középtávon duplázott

Kitűnően szerepeltek a debreceni versenyzők Budapesten, az országos fedett pályás atlétikai bajnokságon. Az olimpiai csarnokban rendezett kétnapos viadalon városunk sportolói négy arany-, két-két ezüst és bronzéremet nyertek, s egy negyedik helyezést szereztek. Kiemelkedett a középtávfutó Benéné Lipcsesi Irén (DMVSC) teljesítménye, aki mindkét számban győzni tudott. Az 1500 m-en jó hajrával biztosította az elsőséget, a rövidbe távon szoros küzdelemben, de megérdemelten nyert debreceni sporttársnője, Újhelyi Mária (DUSE) előtt, aki a másik számban is dobogóra tudott kerülni. Dicséretet érdemelt a 4x180 m-es férfi váltó is: a DMVSC együttese (Babály László, Nagy Tibor, Bodó Béla, Csapó Lajos), a délelőtti előfutamban már országos csúcsot futott, majd a délutáni döntőben tovább faragott saját rekordjából. Ez volt egyébként a fedett pályás magyar bajnokság egyetlen felnőtt rekordja.

A szövetség vezetői kijelölték a hétvégi Európa-bajnoki küzdelmekre utazó válogatott keretét. A franciaországi Grenoble-ban szereplő együttesben nincs debreceni sportoló. A névsor: Siska Xénia (50 m gát), Béla Emese és Mátay Andrea (magas), Bakos György (50 m gát), Paróczai András (800 m), Tóth László (1500 m), Bereczki József (800 vagy 1500 m), Gerstenbrein Tibor (magas) és Szalma László (távol).

Az országos fedett pályás atlétikai bajnokság debreceni vonatkozású eredményei.

Férfiak. 60 m (41 induló): 4. Babály (DMVSC) 7.04. — 400 m (40): 1. Csapó Lajos (DMVSC — edzője: Kövesdi István) 49.1. ... 3. Nagy T. (DMVSC) 49.6. — 60 m gát (13): 2. Bodó (DMVSC) 8.09. — 4x180 m (8): 1. DMVSC (Babály, Nagy T., Bodó, Csapó) 4:18.7. országos fedett pályás csúcs.

Nők. 800 m (12): 1. Benéné Lipcsesi Irén (DMVSC — edzője: Szántó Tamás) 2:12.3. 2. Újhelyi (D. Universitas) 2:12.5. — 1500 m (7): 1. Benéné Lipcsesi Irén 4:22.8. ... 3. Újhelyi 4:28.9.

Legújabb

A rossz telefonviszonyok miatt csak nehezen tudunk kapcsolatot teremteni a DMVSC Jugoszláviában tartózkodó NB I-es labdarúgó csapatával. Első mérkőzésük színhelyéről, Nisből érkezett a szükséges jelentés, amely arról számol be, hogy a vasárnapra tervezett Radnicki Nis elleni előkészületi találkozó a mostoha időjárási körülmények, a pálya használhatatlansága miatt elmaradt. A debreceni sportkötőzetek tehát hétfőn játék nélkül utazott tovább a túra második állomására, a dél-jugoszláviai Szkopjébe.

Érdekesség egyébként, hogy a hét végén a Diósgyőr e két együttes ellen mérkőzött: a Radnicki ellen 1-1 arányban végzett, a szkopjei találkozót azonban 5-0 arányban elvesztette.

LABDARÚGÁS

A Dél-Amerikában szereplő magyar labdarúgó válogatott három vereség után megszerezte első pontját a Hexagon nemzetközi tornán. A Mar del Plata-i világbajnoki stadionban nyolcezer néző előtt együttesünk (Nyilasi Gólyával) 1-1 (1-1) arányú döntetlent ért el az Argentinos Juniors klubcsapat ellen. Ebben a gárdában játszik a világhírű Maradona, aki a magyarok ellen búcsúzott közönségétől, ugyanis más klubhoz igazolt. Argentínában túrázik a Ferencváros is, s nagyszerű sikert ért el, ugyanis az Inde-

pendiente, valamint az Argentinos de Mendoza labdarúgóinak legyőzésével tornagyőzelmet aratott.

Olefin SC—D. Kinizsi 1-0 (0-0). Debrecen, 150 néző, vezette Demján. D. Kinizsi: Varga — Kelemen (Puskás), Takács, Vajda, Tóth I. — Tóth F., Tózsér, Berki (Magyar Á.) — Szabó, Bodoonyi, Orenstein. A debreceniek szerdán 14 órától a DMVSC Vágóhid utcai sporttelepének salakpályáján az NB I-es Nyíregyházi VSSC ellen zártják felkészülési sorozatukat.

SOROKBAN

Megvédte elsőségét a Bp. Vasas Izzó női röplabdaegyüttese, miután a Kupagyőztesek Európa Kupájának Belgiumban rendezett döntőjében veretlenül végzett az élen.

Az asztalitenisz Budapest Bajnokságon Klampár Tibor (a döntőben Gergely ellen 3:2) és Oláh Zsuzsa nyerte az egyéni aranyérmeket.

Jobb gólkülönbségével a román válogatott lett a jékorong Centrum Kupa védője. A C csoportos világbajnokságra készülő magyar együttes Bulgária és Jugoszlávia legyőzése után 4:2 (2:1, 1:1, 1:1) arányú vereséget szenvedett Romániától, s végül a második helyen végzett.

Egerben húsz egyesület 94 sportolójának részvételével rendezték meg a Dobó István köztisztviselői birkózó emléktversenyt. A 62 kg-os súlycsoportban (11 induló) Horváth Gy. (D. Honvéd Boeska) ezüstérmes lett.

A Budapesten rendezett nemzetközi utánpótlás úszóversenyen a 200 m mellúszásban Kiss Mónika, a D. Dózsa 14 esztendőes sportolója 2:57.63-as teljesítménnyel második lett.

Külföldi labdarúgó-bajnokságok. NSZK (21. forduló): Hamburg 33, Bayern 32, Stuttgart 26. — Olaszország (17.): Róma 23, Inter 22, Juventus 21, Torino 20, Napoli 19, Cagliari 17 pont.

Két grúz sakkozó mérkőzhet a női világbajnoki cím elhódításáért: a védő Maja Csiburdanidze kínálója az ugyancsak szovjet Nana Alekszandrija lesz. A találkozót előrelátótlag a nyáron rendezik.

Hét mérkőzésből álló skandináviai túrára utazott hétfőn a magyar női kézilabda-válogatott.

A hazaiak nyerték Kecskeméten a cselgáncs Magyar Népköz-

Kézilabda nagyüzem

Már csak a záróforduló van hátra a hagyományos téli kézilabda teremtorna, a Napló Kupa és a városbajnokság idei küzdelemsorozatából. A hét végi, negyedik forduló — a korábbiakkal ellentétben — sportszerű mérkőzéseket hozott, kevés volt a kiállítás.

A férfi városbajnokságban a Hajdúszoboszló két győzelmet könyvelhetett el magának, így felzárkózott a táblázatban. A D. Dózsa megfiatalított együttese szoros mérkőzésen nyert, de tornagyőzelmé ugyanis csak az utolsó fordulóban tisztázódhat: ekkor rendezik a Nádudvar elleni rangadót. A termelőszövetkezeti gárda vasárnap Varga István nélkül győzött a D. MEDICOR ellen — az történt ugyanis, hogy az átlóvó csak késve érkezett meg Tatabányáról (ahol a DMVSC női gárdája szerepelt), s addigra már a nádudvariak — 12 jétkossal — kitöltötték a jegyzőkönyvet, hiába jelentkezett játékra Varga...

A női városbajnokságban színvonalas, jó mérkőzést vívott a D. Dózsa és a Nyíregyházi Tanárképző (a belügyiek nyertek). A DMVSC szombaton és vasárnap Tatabányán, a vidékbajnokságon szerepelt, de vasárnap este már Debrecenben is pályára lépett: győzött ugyan a D. Közútepitők ellen, de az utolsó tíz percben, 20-12 után a taradt együttes már nem tudott gólt dobni.

A Napló Kupában a férfiaknál a Hajdúböszörmény

- Napló Kupa: A Derecske és a Hajdúböszörmény még nem veszett pontot
- Avaz Kupa: 1. D. Dózsa
- Rajt a női vidékbajnokságon

NŐI VÁROSBAJNOKSÁG

1. DMVSC	4 4 0 0 86-69 8
2. D. Dózsa	4 3 0 1 62-53 6
3. D. Közút	4 2 0 2 66-64 4
4. Ny.-háza	4 2 0 2 61-70 4
5. MEDICOR	4 1 0 3 48-70 2
6. Szeghalom	4 0 0 4 53-83 0

FÉRFI NAPLÓ KUPA

1. H.-böszörmény	4 4 0 0 86-69 8
2. B.-újváros	4 3 0 1 77-57 6
3. P.-ladány	4 3 0 1 65-58 6
4. Polgár	4 1 0 3 78-91 2
5. H.-dorog	4 1 0 3 73-86 2
6. DUSE	4 0 0 4 58-73 0

NŐI NAPLÓ KUPA

1. Derecske	4 4 0 0 81-57 8
2. P.-ladány	4 3 0 1 68-57 6
3. D. Kinizsi	4 2 0 2 78-56 4
4. Vörös M.	4 2 0 2 51-59 4
5. H.-böszörmény	4 1 0 3 53-76 2
6. B.-újváros	4 0 0 4 56-82 0

Ifjúsági fiúk: D. Sportiskola 8, D. MEDICOR 8, Hajdúszoboszló 4, Irinyi Elemiszer-ipari 2, Mechwart Gépipari 1, Püspökladány 1 pont.
Ifjúsági lányok: Bethlen 8, D. Sportiskola 8, D. Dózsa 3, D. Közútepitők 3, D. MEDICOR 2, Derecske 0 pont.

A női kézilabda vidékbajnokság első és második fordulóját Tatabányán rendezték. A DMVSC együttese szombaton 21-20 (13-9) arányú vereséget szenvedett a Borsodi Bányász csapatától. Vasárnap a Bakony Vegyész—DMVSC összecsapáson a veszprémiek 21-14 (10-5) arányban bizonyultak jobbnak. Mindkét mérkőzésen Vassné volt a debreceniek legeredményesebb játékosa (7, illetve 6 góllal). Két for-

FÉRFI VÁROSBAJNOKSÁG

1. D. Dózsa	4 4 0 0 96-67 8
2. Nádudvar	4 3 1 0 104-78 7
3. H. Gázláng	4 2 1 1 61-64 5
4. MEDICOR	4 1 0 3 71-76 2
5. T.-vasvári	4 1 0 3 74-89 2
6. Nyírbátor	4 0 0 4 64-96 0

NŐI RÖPLABDA NB I

Ú. Dózsa—DMVSC 3:0

A női röplabda NB I-es csapatok vasárnap újból pályára léptek. A DMVSC Újpesten visszavágót játszott és 3:0 (5, 0, 5) arányban kikapott. Ú. Dózsa: Királyné, Tóth Zs., Feketéne, dr. Radnainé, Gallainé, Balajczáné — csere: Németh. — DMVSC: Baloghné, Gyuricza, Tóth I., Marek, Nagy J., Kolbe.

Ismét jól kezdtek a debreceniek, de 8:5 után visszaestek. A harmadik játszmában is láthattak a nézők jó megoldásokat a DMVSC játékosaitól. Kitűntek: Feketéne, Balajczáné, Királyné, illetve Nagy J.

A felnőtt NB I-es csapatokkal párhuzamosan az egyesületek junior együttese is mérkőzött. Újpesti Dózsa—DMVSC 3:2 (4, 8, 17, 6, 12). Debrecen. A fővárosiak jobban bírták a hajrára a jól kezdő debreceniekkel szemben. — Újpesti Dózsa—DMVSC 3:1 (12, 14, 5, 11). Budapest. A tapasztaltabb újpestiek a debreceniek korai elfáradása folytán megérdemelten nyertek.

A debreceni sánc (Marek és Tóth) háritani igyekszik Gallainé (6) leütését (Fotó: Nagy Gábor)

Gondban a versenyzők az úttörő korosztály elméleti versenyén

Általános iskolások: 1. Futó, Kecze (Kossuth), 2. Szládk, Bacsó (Kossuth), 3. Farkas, Szekeres (Kossuth), 4. Tóth Gáthi (Kossuth), 5. Nagy, Papp (Lilla tér), 6. Révész, Kovács (Ámosd).

Középsiskolások: 1. Nagy, Rácz (Kossuth, 127. sz. Ipari Szakmunkásképző), 2. Erdélyi, Nagy (Püspökladány), 3. Papp, Szabó (Gépipari), 4. Nagy, Rabb (Fazekas), 5. Káló (Püspökladány), 6. Berecz, Szabó Zs. (Gépipari).

Felnőttek: 1. dr. Ungváry-2. Kecskés, 3. Cséke, 4. Nagyné, 5. Seprényi, 6. dr. Ungváry (mind Pedagógus). — Csapatban: 1. dr. Ungváryné, Kecskés (Pedagógus), 2. Cséke, Nagyné (Pedagógus), 3. Seprényi, dr. Ungváry (Pedagógus), 4. Kalas, Pozsgayné (Pedagógus), 5. Kóródyné, Pásztor (DMVSC), 6. Szalanczyné, Pethő (Pedagógus).

A XVIII. hajdúsági természetbarát hét élménybeszámolója, előadásai hétfőn este kezdődtek a Déri Múzeumban. Ma, kedden 17.15 órakor Sipos Géza, a parkerdészet vezetőhelyettese színes diavetélésekkel illusztrált előadást tart az erdőpuszta természetéről. Ezt követően hangzik el dr. Pethő Gábor adjunktus marokkói utazásáról szóló beszámolója — Az óceántól a Szaharáig címmel, színes diákepekkel.

TERMÉSZETBARÁT HÉT

Elméleti vetélkedők, színes élménybeszámolók

A természetbarát hét rendezvényei már hagyományosan az elméleti versennyel kezdődnek. A vetélkedőn több mint 170 természetbarát jelent meg, hogy számot adjon a Déri Múzeum helytörténeti kiállításán látottakból. Legtöbben a KLTE Gyakorló Általános Iskolájából érkeztek, nem véletlen, hogy az úttörők versenyében az első négy helyet a kossuthos diákok szerezték meg. A felnőtteknél a pedagógus természetjárók szerepeltek a legjobban.

Totó

A Sportfogadási és Lotóigazgatóság tájékoztatása szerint a 7. játékhetén 75 darab 13 plusz 1 találatos szelvényre egyenként 18 598 forintot fizetnek. A 13 találatos szelvények nyereménye 8141 forint. A 12 találatos szelvények 359, a 11 találatosak 47, a 10 találatosak 21 forintot érnek. A telitalálatos szelvény: 1,2,x, 2,1, törölve, 1,1,x, 1,1,1,x, 2,x.

Bagi István

FEDETTPÁLYÁS OB

**Debreceni atlétamérleg:
négy aranyérem
és egy országos csúcs**

Benéné középtávon duplázott

Kitűnően szerepeltek a debreceni versenyzők Budapest, az országos fedett-pályás atlétikai bajnokságon. Az olimpiai csarnokban rendezett kétnapos viadalon városunk sportolói négy arany-, két-ézüst és bronzéremet nyertek, s egy negyedik helyezést szereztek. Kiemelkedett a középtávfutó Benéné Lipcsesi Irén (DMVSC) teljesítménye, aki mindkét számban győzni tudott. Az 1500 m-en jó hajrával biztosította az elsőséget, a rövidebb távon szoros küzdelemben, de megérdemelten nyert debreceni sportlajnóje, Újhelyi Mária (DUSE) előtt, aki a másik számban is dobogóra tudott kerülni. Dicséretet érdemel a 4x180 m-es férfi váltó is: a DMVSC együttese (Babály László, Nagy Tibor, Bodó Béla, Csapó Lajos) a délelőtti előfutamban már országos csúcsot futott, majd a délutáni döntőben tovább faragott saját rekordjából. Ez volt egyébként a fedett-pályás magyar bajnokság egyetlen felnőtt rekordja.

A szövetség vezetői kijelölték a hétvégi Európa-bajnoki küzdelmekre utazó válogatott keretét. A franciaországi Grenoble-ban szereplő együttesben nincs debreceni sportoló. A névsor: Siska Xénia (50 m gát), Béla Ernese és Mátyás Andrea (magas), Bakos György (50 m gát), Paróczai András (800 m), Tóth László (1500 m), Bereczki József (800 vagy 1500 m), Gerstenbrein Tibor (magas) és Szalma László (távol).

Az országos fedett-pályás atlétikai bajnokság debreceni vonatkozású eredményei.

Férfiak. 60 m (41 induló): 4. Babály (DMVSC) 7.04. — 400 m (40): 1. Csapó Lajos (DMVSC — edzője: Kövesdi István) 49.1. ... 3. Nagy T. (DMVSC) 49.6. — 60 m gát (15): 2. Bodó (DMVSC) 8.09. — 4x180 m (8): 1. DMVSC (Babály, Nagy T., Bodó, Csapó) 4:18.7. országos fedett-pályás csúcs.

Nők. 800 m (12): 1. Benéné Lipcsesi Irén (DMVSC — edzője: Szántó Tamás) 2:12.3. 2. Újhelyi (D. Universitas) 2:12.5. — 1500 m (7): 1. Benéné Lipcsesi Irén 4:22.9. ... 3. Újhelyi 4:28.9.

Legújabb

A rossz telefonviszonyok miatt csak nehezen tudunk kapcsolatot teremteni a DMVSC Jugoszláviában tartózkodó NB I-es labdarúgó csapatával. Első mérkőzésük színhelyéről, Nisből érkezett a szükséges jelentés, amely arról számol be, hogy a vasárnapra tervezett Radnicki Nis elleni előkészületi találkozó a mostoha időjárási körülmények, a pálya használhatatlansága miatt elmaradt. A debreceni sportkudorosság tehát hétfőn játék nélkül utazott tovább a túra második állomására, a dél-jugoszláviai Szkopjebe.

Érdekeség egyébként, hogy a hét végén a Diósgyőr e két együttes ellen mérkőzött: a Radnicki ellen 1-1 arányban végzett, a szkopjei találkozót azonban 5-0 arányban elvesztette.

LABDARÚGÁS

A Dél-Amerikában szereplő magyar labdarúgó válogatott három vereség után megszerezte első pontját a Hexagonál nemzetközi tornán. A Mar del Plata-i világbajnoki stadionban nyolcezer néző előtt együttesünk (Nyilasi góljával) 1-1 (1-1) arányú döntetlent ért el az Argentinos Juniors klubcsapat ellen. Ebben a gárdában játszik a világhírű Maradona, aki a magyarok ellen búcsúzott közönségétől, ugyanis más klubhoz igazolt. Argentínában túrázik a Ferencváros is, s nagyszerű sikert ért el, ugyanis az Inde-

pendiente, valamint az Argentinos de Mendoza labdarúgóinak legyőzésével tornagyőzelmet aratott.

Olefin SC—D. Kinizsi 1-0 (0-0). Debrecen, 150 néző, vezette Demján D. Kinizsi: Varga — Kelemen (Puskás), Takács, Vajda, Tóth I. — Tóth F., Tózsér, Berki (Magyar Á.) — Szabó, Bodonyi, Orenstein. A debreceniek szerdán 14 órától a DMVSC Vágóhid utcai sporttelepének salakpályáján az NB I-es Nyiregyházi VSSC ellen zárták felkészülési sorozatukat.

SOROKBAN

Megvédte elsőjét a Bp. Vasas Izzó női röplabdaegyüttese, miután a Kupagyőztesek Európa Kupájának Belgiumban rendezett döntőjében veretlenül végzett az élen.

Az asztalitenisz Budapest Bajnokságon Klampár Tibor (a döntőben Gergely ellen 3:2) és Oláh Zsuzsa nyerte az egyéni aranyérmeket.

Jobb gólkülönbségével a román válogatott lett a jégkorong Centrum Kupa védője. A C csoportos világbajnokságra készülő magyar együttes Bulgária és Jugoszlávia legyőzése után 4:2 (2:1, 1:0, 1:1) arányú vereséget szenvedett Romániától, s végül a második helyen végzett.

Egerben húsz egyesület 94 sportolójának részvételével rendezték meg a Dobó István kőbütöftőversenyt, a klubtagok emlékeztetésére. A 62 kg-os súlycsoportban (1 induló) Horváth Gy. (D. Honvéd Bocska) ezüstérmes lett.

A Budapestben rendezett nemzetközi utánpótlás úszóversenyen a 200 m mellúszásban Kiss Mónika, a D. Dózsa 14 éves tagja sportolója 2:57.63-as teljesítménnyel második lett.

Külföldi labdarúgó-bajnokságok. NSZK (21. forduló): Hamburg 30, Bayern 32, Stuttgart 26. — Olaszország (17.): Roma 23, Inter 22, Juventus 21, Torino 20, Napoli 19, Cagliari 17 pont.

Két grúz sakkozó mérkőzhet a női világbajnoki cím elhódításáért: a védő Majca Csiburandize kihívója az ujjancsak szovjet Nana Alekszandrja lesz. A találkozót előreláthatólag a nyáron rendezik.

Hét mérkőzésből álló skandináv túrára utazott hétfőn a magyar női kézilabda-válogatott. A hazaiak nyerték Kecskeméten a cselgáncs Magyar Népköz-

vérségi Kupa csapatversenyét. Egyéniben, a 78 kg-os súlycsoportban Kovács Gábor (D. Dózsa) ezüstérmes lett.

Újabb világi műjéppálya nyitotta meg kaput a hét végén. A baranyai megyeszékhelyen, Pécsen avatták fel a 60x30 méteres nemzetközi méretű pályát.

Az Európa—Amerika sakkmérkőzésen Portisch játszása döntetlennel ért véget Browne ellen. Európa 12,5:5,5 (2 függő) arányban vezet.

Labdarúgó világbajnoki selejtezőn: Bolívia—Venezuela 3-0.

Nagyszabású nemzetközi birkoztversenyt rendeztek Franciaországban. A szabadtűzűs víadai csapatversenyt az NDK nyerte, Magyarország A együttese a második, B gárdája a hatodik helyen végzett.

A tervek szerint a közeljövőben fuzionál a kabal községi sportkör, valamint a Hajdúsági Cukorgyár sportegyesülete. Erről február 19-én, csütörtökön 17.30 órakor a kabal művelődési házában dönt a két sportkör közgyűlése.

A Tarányi József ifjúsági II. koreoportos kötöttfogású birkoztversenyen a DMVSC sportolói közül Szarvas (52 kg) súlycsoportgyőzelmet, klubtárs, Vári (56) ezüstérmes nyert. A viadalon 27 egyesület 153 sportolója lépett szőnyegre Debrecenben.

Szolnokon, meghívásos úszóversenyen rajtok a D. Dózsa fiataljai. Leány 100 m úttörő mell: 1. Fazekas 1:32.2. — 200 m női mell: 2. Kiss 3:01. — 100 m női gyors: 3. Varga 1:07.2. — 100 m férfi pillangó: 1. Varga P. 1:01.8. — 200 m férfi vegyes: 2. Varga 2:23. — 100 m gyermek fiú hát: 2. Jankó 1:12.1. — 100 m úttörő fiú gyors: 2. Takács 1:09.5.

**Kézilabda
nagyüzem**

Már csak a záróforduló van hátra a hagyományos téli kézilabda teremtna, a Napló Kupa és a városbajnokság idei küzdelmsorozatából. A hét végi, negyedik forduló — a korábbiakkal ellentétben — sportszerű mérkőzésekhez hozott, kevés volt a kiállítás.

A férfi városbajnokságban a Hajdúszoboszló két győzelmet könyvelhetett el magának, így felzárkózott a táblázatban. A D. Dózsa megfiatalított együttese szoros mérkőzésen nyert, de tornagyőzelme ugyanis csak az utolsó fordulóban tisztázódhat: ekkor rendezik a Nádudvar elleni rangadót. A termelőszövetkezeti gárda vasárnap Varga István nélkül győzött a D. MEDICOR ellen — az történt ugyanis, hogy az átlóvó csak késve érkezett meg Tatabányáról (ahol a DMVSC női gárdája szerepelt), s addigra már a nádudvariak — 12 játékosal — kitöltötték a jegyzőkönyvet, hiába jelentkezett játékra Varga...

A női városbajnokságban színvonalas, jó mérkőzést vívott a D. Dózsa és a Nyiregyházi Tanárképző (a belügyiek nyertek). A DMVSC szombaton és vasárnap Tatabányán, a vidékbajnokságon szerepelt, de vasárnap este már Debrecenben is pályára lépett: győzött ugyan a D. Közútépítők ellen, de az utolsó tíz percben, 20-12 után a taradit együttes már nem tudott gólt dobni.

A Napló Kupában a férfiaknál a Hajdúböszörmény

- Napló Kupa: A Derecske és a Hajdúböszörmény még nem veszett pontot
- Avaz Kupa: 1. D. Dózsa
- Rajt a női vidékbajnokságon

NŐI VÁROSBAJNOKSÁG

1. DMVSC	4 4 0 0 86-36 8
2. D. Dózsa	4 3 0 1 62-53 6
3. D. Közút	4 2 0 2 66-64 4
4. Ny.-háza	4 2 0 2 61-70 4
5. MEDICOR	4 1 0 3 48-70 2
6. Szeghalom	4 0 0 4 53-83 0

FÉRFI NAPLÓ KUPA

1. H.-böszörmény	4 4 0 0 86-69 8
2. B.-újváros	4 3 0 1 77-57 6
3. P.-ladány	4 3 0 1 65-58 6
4. Polgár	4 1 0 3 78-91 2
5. H.-dorog	4 1 0 3 73-86 2
6. DUSE	4 0 0 4 58-73 0

NŐI NAPLÓ KUPA

1. Derecske	4 4 0 0 81-57 8
2. P.-ladány	4 3 0 1 68-57 6
3. D. Kinizsi	4 2 0 2 78-56 4
4. Vörö M.	4 2 0 2 51-59 4
5. H.-böszörmény	4 1 0 3 53-76 2
6. B.-újváros	4 0 0 4 56-82 0

Ifjúsági fiúk: D. Sportiskola 8, D. MEDICOR 8, Hajdúszoboszló 4, Irinyi Elemiszeripari 2, Mechwart Gépipari 1, Püspökladány 1 pont.
Ifjúsági lányok: Bethlen 8, D. Sportiskola 8, D. Dózsa 3, D. Közútépítők 3, D. MEDICOR 2, Derecske 0 pont.

A női kézilabda vidékbajnokság első és második fordulóját Tatabányán rendezték. A DMVSC együttese szombaton 21-20 (13-9) arányú vereséget szenvedett a Borsodi Bányász csapatától. Vasárnap a Bakony Vegyes—DMVSC összecsapása a vesprémiek 21-14 (10-5) arányban bizonyultak jobbnak. Mindkét mérkőzésen Vassné volt a debreceniek legeredményesebb játékosa (7, illetve 6 góllal). Két for-

FÉRFI VÁROSBAJNOKSÁG

1. D. Dózsa	4 4 0 0 96-67 8
2. Nádudvar	4 3 1 0 104-78 7
3. H. Gázláng	4 2 1 1 61-64 5
4. MEDICOR	4 1 0 3 71-76 2
5. T.-vasvári	4 1 0 3 74-89 2
6. Nyírbátor	4 0 0 4 64-96 0

NŐI RÖPLABDA NB I

Ú. Dózsa—DMVSC 3:0

A női röplabda NB I-es csapatok vasárnap újból pályára léptek. A DMVSC Újpesten visszavágót játszott és 3:0 (5, 0, 5) arányban kikapott. Ú. Dózsa: Királyné, Tóth Zs., Feketé, dr. Radnainé, Gallainé, Balajczáné — csere: Németh. — DMVSC: Baloghné, Gyuricza, Tóth I., Marek, Nagy J., Kolbe.

Ismét jól kezdtek a debreceniek, de 8:5 után visszaestek. A harmadik játszmában is láthattak a nézők jó megoldásokat a DMVSC játékosaitól. Kiténtek: Feketé, Balajczáné, Királyné, illetve Nagy J.

A felnőtt NB I-es csapatokkal párhuzamosan az egyesületek junior együttese is mérkőzött. Újpesti Dózsa—DMVSC 3:2 (—, —, 8, 17, 6, 12). Debrecen. A fővárosiak jobban bírták a hajrárt a jól kezdő debreceniekkel szemben. — Újpesti Dózsa—DMVSC 3:1 (—12, 14, 5, 11). Budapest. A tapasztaltabb újpestiek a debreceniek korai elfáradása folytán megérdemelten nyertek.

A debreceni sánc (Marek és Tóth) hátrítani igyekszik Gallainé (6) leállítását (Fotó: Nagy Gábor)

Gondban a versenyzők az úttörő korosztály elméleti versenyén

TERMÉSZETBARÁT HÉT

**Elméleti vetélkedők,
színes
élménybeszámolók**

A természetbarát hét rendezvényei már hagyományosan az elméleti versennyel kezdődnek. A vetélkedőn több mint 170 természetbarát jelent meg, hogy számot adjon a Déri Múzeum helytörténeti kiállításán látottakból. Legtöbben a KLTE Gyakorló Általános Iskolájából érkeztek, nem véletlen, hogy az úttörők versenyében az első négy helyet a kossuthos diákok szereztek meg. A felnőttéknél a pedagógus természetjárók szerepeltek a legjobban.

Totó

A Sportfogadási és Lotóigazgatóság tájékoztatása szerint a 7. játékhetén 75 darab 13 plusz 1 találatos szelvényre egyenként 18 598 forintot fizetnek. A 13 találatos szelvények nyeresége 8141 forint. A 12 találatos szelvények 359, a 11 találatosak 47, a 10 találatosak 21 forintot érnek. A találatos szelvény: 1,2,x, 2,1,törölve, 1,1,x, 1,1,x, 2,x.

Bagi István

